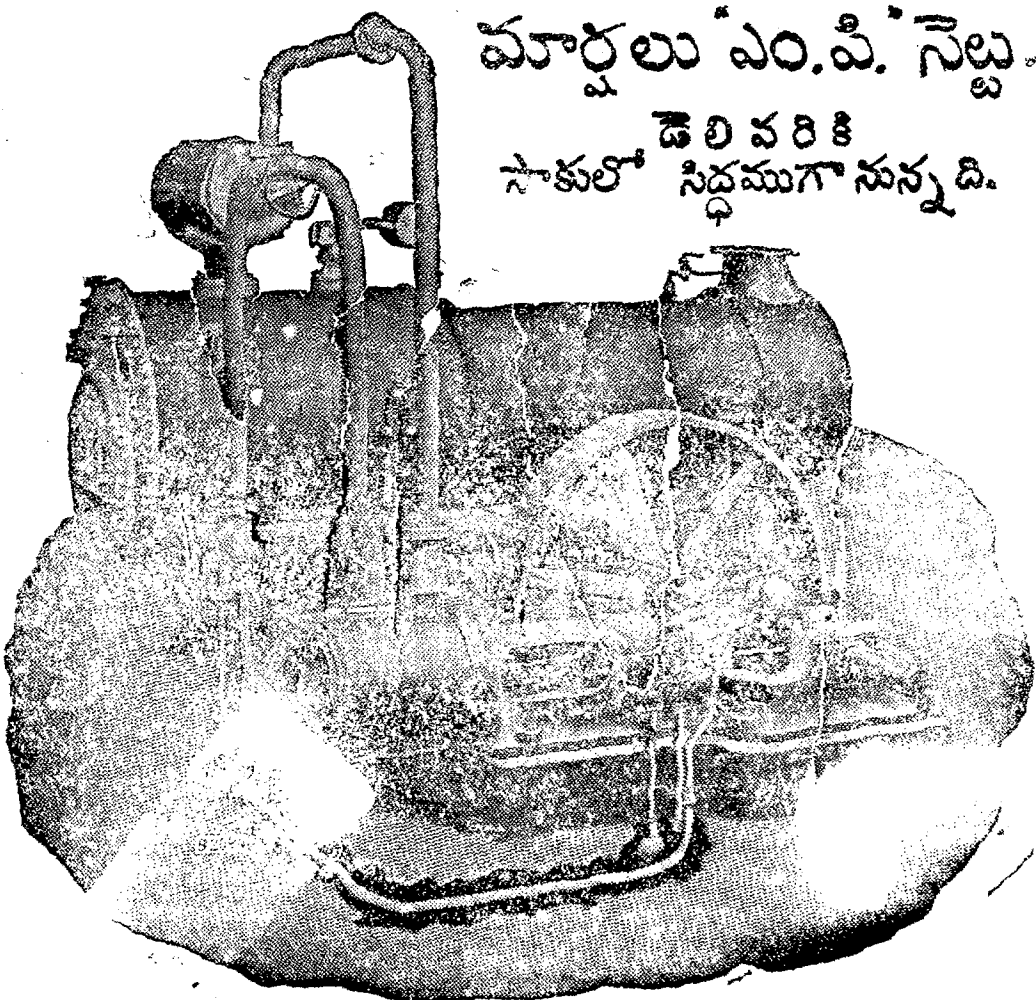

31098

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8. } డెన్మార్క్ 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 13 తేది మంగళవారం } No. 135.
సంపుటము. ౮ } దుర్గతి నాను సంవత్సర భాద్రపద మాస శుద్ధ చ్చాది ౧౨. } సంచిక. ౧౩౫

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు.
డెలివరీకి
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, నూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై వంగు మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం. పి.' మార్తి నెట్టు రేయిక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు ధరభాస్తు లంపుకొనవలెను. 1808

మార్వలు సను, టి కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాన్టాక్ట్: బెన్గళూరు, పూనా. నెం. 9, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర పవిత్రమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంత మాత్రమున నయమగును. సులభ మెల 0-10-0 అణాలు

మోహనితైలము

సీసా 1-5 0-12-0

తామర తైలము

శబ్ద 1-5 0-6-0

చంద్ర పాడి

శబ్ద 1-5 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు

ఇదే మంచినమయము

స్థిమకమలాల పుష్పరాగముల కెంపుల బం గగలున్ను వెల సరసముగాను పని శుద్ధ ముగా, దొరుకును. ఒకసారి కొనిచూడండి. మోటా మునిరత్నం శైలి లింకు సచ్చ, 217, వై.నా.బహు - మదరాసు. 1078

వనాపధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతకు రక్తముయొక్క అతిక్రమణకు పోగాల్లు ఉపయోగ పుచ్చుక నాంకితి. ధర 1-12-0 ఇండియా సిలోకో ఉంటు ఎచ్చటి వైద్యుల తోచుకొనినప్పుడు ప్రతిరోజునా తుల్యముగా. (2978)

విలానము పి. డి. సావంత్.

నెం 144 ఫస్ట్ ఫాక్స్ బొంబాయి.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

ప్రాసిన కిపాయి శిర్యులు కూడను ఆ తేజీంచక ఇప్పుడే మీకు ఒక ప్రతి "కామ శాస్త్రము" కంపెదము.

త్వరపడుడు!

వైద్యశాస్త్ర మణికంకక గోవిందజ్ఞ, ఆరంభనిగ్రహ యోగ భాషయము, 219, బ్రాహ్మ, మదరాసు.

ప్రతిపంతు

27 ఆగస్టు 1921 సం. అంతమయ్యే వారమునకు మద రాసురాజధానిలో ఖర్చయినట్టియు ఇతరదేశముల కెగుమతి అయినట్టియు ప్రతిపంతులు:

(అంకెలన్నియు 400 పానుల బేలులసంఖ్యలో చదువ వలెను.)

గతవత్సరమున ఈ వారమున దేశములోని మిల్లులలో 2548, సముద్రముమీద ఎగుమతి 308.

ఈ వారమున మిల్లులలో 2431, సముద్రముమీద ఎగు మతి 5618.

గతవత్సరము ఫిబ్రవరి నుండి ఇదే వారమునకు మిల్లులకు 88637, సముద్రముమీద ఎగుమతి 90828.

ఈ వత్సరము 1 ఫిబ్రవరి నుండి ఇప్పటివరకు:—మిల్లులలో 89940, సముద్రముమీద ఎగుమతి 1050431.

1921 జనవరి నుండి జూను మాసాంతమునకు రయిలు మీద ఎగుమతి 65483, రైలుమీద మద్రాసు రాజధానిలోని దిగుమతి (1921 జనవరి నుండి జూనువరకు) 9503.

27 ఆగస్టులో అంతమయ్యే వారమునకు ప్రేస్టింగు ఫ్యాక్టరీలలో ప్రెస్సు చేసినట్టియు ప్రతిపంతులకు ఫ్యాక్టరీ లకు వచ్చినది.

(అంకెలన్నియు 400 పానుల బేలులలో చదువవలెను.)

గతవత్సరము:— 28 ఆగస్టులో అంతమయ్యే వారములో ప్రెస్సు చేయబడినది 6081, 1 ఫిబ్రవరి నుండి 28 ఆగస్టువరకు ప్రెస్సు చేయబడినది. 375 x 951. అదే కాలమున నాలుకకుడు యంత్రములకు వచ్చిన ప్రెస్సు చేయబడినది 12867. అదే కాలమున మొత్తమున 288818.

ఈ సంవత్సరము:— ఈ వారమున ప్రెస్సు చేయబడినది 5228, 1 ఫిబ్రవరి నుండి ఇప్పటివరకు ప్రెస్సు చేయబడినది 232069. అదే కాలమున నాలుకకుడు మిల్లులలోనికి వచ్చినది 13283. అదే కాలమున రైయారైన మొత్తమున 305352. దైవత్వము గారు 1920-21 సంవత్సరమున చేసిన అంచనా 356200.

చింతలపూడి డివిజన్ కల్లుదుకాణములు

శ్రీ మన్మతి నామ సం. భాద్రపద శుక్ల మంగళవారము సోమవారాశుక్ర శ్రీ. వెంకటకృష్ణరాయబహదూరు గారున్న ప్రకాశరావుగారున్న మంగయ్యపంతులుగారున్న అన్నపూర్ణాదేవిగారున్న యంకా కొండరున్న మృగామము విచ్చేసి ఆసోజునాయంకాలము, మహారాజశ్రీ గార్లపాటి తాతయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద సహాసభ ఒకటి గావించిరి. మరు నాడు ప్రభుత్వమువారు తమక చేరి లోచింతలపూడి రేంజీ పదమూడు కల్లుదుకాణములు పాటులపాడ ప్రారంభించిరి. అంత పాటదారు లు దేశభక్తులు పురజనులు సుమారు మూడు వేలజనముక చేరి ప్రహ రిద్వారమువద్దకు వెళ్ళగా రాజభటులు ద్వారముకడ నిలిచి పాట దారులు తప్పు రేడియోలు లోనికి రాకుండును. అట్లు నైవారి ఆజ్ఞ అని చెప్పిరి. అంతట మేమును పాటపాడెదము. భూవంశపున్పు కొనుడు అని చెప్పగా అంత ఒక కొకరిగా లోనికిరానిచ్చిరి. అంత నాయకులు నైచెప్పినముగ్గు రును కచేరి అరుగులవైకి వెళ్ళిరి. పాటదారులు ఎవ్వరును కచేరి లోకి వెళ్ళలేదు. అన్నపూర్ణాదేవి కచేరియెదుటనున్న మామిడి తోటయందు సభగావించి ఉపన్యసింప నారంభించెను. పాట దారులు కచేరిముఖమైనను పాటలమొగమైనను మాడనొల్లక అన్నపూర్ణాదేవిగారి వాక్కుధామ్యమును గ్రోలుచు చెట్టనీడను హాయిగా కూర్చుండిరి. ఉద్యోగులు ఎటులైనను దుకాణములు పాడించవలెనని ప్రయత్నించి నూరురూపాయల విలువగల దుకాణములు పదిరూపాయలవరకు తగ్గించి ఒకసారికి రెండు సారులు మూడుసారులకూడ పాడి విఫలమనోరథులై విరమించి రి. గ్రామవాసులెల్లరు విదేశవస్త్రబహిష్కార మొనర్చెదమని మనఃపూర్వకముగా వాగ్దానము చేసిరి. సుమారు రెండువందల రూపాయల విలువగల విదేశవస్త్రములు దహింపబడినవి.

బాభానట్టణ మండలసభలు:—మండలసభలు. సమావేశము గూర్చి యోచించుటకు 8-9-21 తేదీని మాడుగులపురమహాజన సభ జరిగినది. అందులో నీ సభలు ఆశ్రిత శుద్ధమందు జరుపు టకు తీర్మానింపబడినది. భవిష్యత్తులో చిన యజ్ఞ నారాయణ శర్మగారు ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. మం డలసభలోపాటుగ తృతీయగ్రంథాలయసభ జరుపుటకు తీర్మా నింప బడినది. జగన్నాథ భూపతిదేవు గారిని ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడినది.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీలో చేరిన పొగాకుతోటలో 521 అంకెలుము 1921 సం. సెప్టెంబరు నెల 15 తేదీ వచ్చికు ఏ లంబేయబడును. అంకెము ఒకటికి సర్కారుపాట 12-0-0 లు వంతున పెట్టబడును. పాటపాడువారు రూ 50-0-0లు ధరా వత్తు కట్టవలెను. ఏలమునకు సంబంధమైన మరత్తులు, ప్లాను వగయిరా నెల్లూరుమునిసిపలు ఆఫీసులో తెలిసికొనవచ్చును.

గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములస్థాపన:— భర్తవరము తాలూకా, రామగిరిసిర్కాలో చేరిన యాక్రిండ్రి గ్రామములలో శ్రీయ్యత కోనవేంకటరాయ శర్మగారు అసహాయోద్యమమును గూర్చి యుపన్యసింపి గ్రామకాంగ్రెసు సంఘముల నేర్పాటు గావించిరి:— మక్కునవారిపల్లి, కొండాపురము, పోలేపల్లి, గరిమాపల్లి, కంచుకంట, కామగలగుంట, కొత్తపల్లి, ముత్తు వగుంట.

తోటరావులపాడు:—నందిగూరు తాలూకా తోటరా వులపాడు గ్రామములో వినాయకచతుర్థిసండుగరోజున ప్రజ లందరు కూడి మహాత్మాగాంధీజీలకు పటములను నూరేగింపుచేసిరి. ఆనందవర్ణమున మ.రా. ముల్గుమల్లికార్జునుడుగారు ముదిగొండ మ ల్లికార్జునుడుగారు దేశకాలసిట్టులు స్వదేశవస్త్రధారణను గురిం చి యుపన్యసించిరి. గ్రామస్థులు పంచాయితీకోర్టున్న కాంగ్రెసు సంఘమున్న స్థాపించిరి. అందు సుమారు 100 మంది సభ్యులు చేరిరి. సుమారు 200 రాటములతోను 15 మగ్గులతోను పని చేయుచున్నారు.

నరసాపురంతాలూకా కల్లుపాటలు:— ఈనెల 7 వ తేదీని దిగమర్రు, లింగనబోయినచెర్ల, కోడేరు గ్రామములలో జరిగినవి. దిగమర్రులో ౧౧ దుకాణములకు నెవ్వరును పాట పెట్టలేదు. లింగనబోయినచెర్లలో మొగలతుర్రు, తుయ్యరదుకా ణములుమాత్రము స్వల్పమొత్తములకు పాటపెట్టబడినవి. ఆయా గ్రామస్థులు తాళ్ళయివ్వమనియు త్రాగకుండా కట్టుబాటుచేసె దమనియు ప్రతిజ్ఞ చేసిరి. కోడేరులో ౧౧ గ్రామములకు ౬ గ్రామములుమాత్రము పాడిరి. వాటిలో కాడమంచరి, కోడేరు, పాలకొల్లు దుకాణములు తిరిగి విడుదల పెట్టబడినవి.

ఆంధ్రనాటకసమాజము ప్రారంభము వెలగల వెం కటరెడ్డిగారు సిరియాం కటణమునకు వారి నాటకసమాజముతో వచ్చి కొన్ని నాటకములు ప్రదర్శింపుచుండగా, నూతనముగా నెలకొల్పబడిన భారతవర్ష పాఠశాలకున్న భారతవర్ష గ్రంథాల యమునకున్నతగు సహాయము చేయుమని మేము కోరగా, గయోపాఖ్యానమును సక్రమరీకృంధ నాటకమును ప్రదర్శించి అందుల రాబడినుండి 400 నాలుగువందలు రూపాయలు విరాళముగా నెనుంగి యాపట్టణమునకుండు ఆంధ్రసోదరుల యొక్క కృతజ్ఞతకు పాత్రులై రని సిరి యానుండి యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

మల్లారాశ్రీ గాడిచెల్ల వారి సర్వోత్తమరావుగారు 3-౯-౨౧ తేదీ సాయంకాలము నంద్యాలలో చౌవసామిప్య మున మహాసభ గావించి, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశ చర్యలను నిరసించుచు, మదరాసుగవర్నరు మోస్తాలవిష్టవ సందర్భమును గురించి కాననసభయం దొసంగిన యుపన్యాస మునందలి కొన్ని విషయములను ఖండించుచు, సహాయనిరాక రణభక్తియుగురించి విపులముగ విమర్శించుచు, స్వరాజ్యసాధానోహమునకు విదేశవస్త్రబహిష్కారము, మద్యపాన నిషేధము, కోర్టులబహిష్కారము ప్రధానసోపానము లని యొక్తియుక్తముగ రెండున్నరగంటలకాలము గంభీరోపన్యాస మొసంగిరి.

భర్తవరము తాలూకా, రామగిరిసిర్కా స్వరాజ్యసభ, సెప్టెంబరు నెల 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు రామగి రియందు శ్రీయ్యత కోన వేంకటరాయశర్మగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైనది. శర్మగారు స్వరాజ్యతత్త్వము, రాజునకును ప్రజలకును గల సంబంధము, అసహాయోద్యమ ప్రాబల్యము, లను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. తరువాత సెప్టెంబరు 30వ తేదీలోపల అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమువారిచే నిర్ణయింపబడిన విదేశ వస్త్ర బహిష్కారమును, మద్యపాన నిషేధమును, పంచాయితీ స్థాపనమును, ఫిర్కాలో చేరిన ఆయా గ్రామములవా రెల్లరును పూర్తిచేయింపవలె నని తీర్మానము గావించబడినది.

నూజివీడు వార్తలు:—పోలీసువారిని కొట్టినారని ఆన్యా యముగా 19 మందిమీద తేబడిన కేసులో 11 మంది ముద్దాయి లకు కఠినశిక్ష విధించబడినసంగతి చదువరులకు విశదమే. శిక్ష విధించబడిన ముద్దాయిలలో నరసింహాచార్యు లనువానికి 15 సంవత్సరములు మయస్సు మైనరు. 18 సంవత్సరముల మయస్సు క్రింద భావించి 4 మాసములు కఠినశిక్ష విధించినారు. ఒకరు జైలులకు పోయినతోడనే వారిపదవి యింకొకరు స్వీకరించి సక్రమాందోళన చేయుట సహాయనిరాకరణము యొక్క మూల మాత్రము. ఆరీతినే పయముద్దాయి జైలులకు పోవుటతోడనే వారి తల్లిగారు స్వీకరించి విష్క-శంకమయిన దేశభక్తి పాటుపడుచున్నందులకు మేనుందరము సర్వదా కృతజ్ఞులము. ఈమెపేరు మరింగంటి నరసమాంబగారు. వైష్ణవులు. సంస్కృత తాండ్రవిద్య లెఱిగినసతీమతి. వేదాంతవక్త. ఈమె వారమున కొకరోజున పురములోనున్న శ్రీపురుషుల కందరకు సభ నేర్పర చి తన విశ్వక్సర్మము నెరవేర్చుట కమర్శానునీయము. ఈమెకు వత్తాసిగా శ్రీమతి ఆదిరాజు వేంకట్రామాంబగారు కూడ పాటుపడుచున్నారు. ఇటీవల ఇవట జరుపబడిన శ్రీసభలో కొత్తగా స్థాపింపబడిన శ్రీసంఘమునకు నరస మాంబగారు అధ్యక్షురాలుగను, వెంకట్రామాంబగారు కార్య దర్శినిగను యెన్నికగాంచిరి.

ఏలము అమ్మకము

యాదాద్రి వెంకటసుబ్బయ్యగారి సుబ్బయ్య శెట్టి గారి యొక్కయు, సారా వెంకటస్వామి నాయుడు గారియొక్కయు ఇన్ సోల్ వెన్సి

(పెటిషన్ నెం 82/1921) సందర్భమున మెస్సర్స్ డాడన్ కంపెనీవారు

కడపజిల్లా కోడూరులో నుండు గృహములు, భూములు, తోటలు మొదలగు ఆస్తులను ఆయా భవనములు, స్థలములవద్ద 1921-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 20-వ తేదీ మంగళవారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు, అదే ప్రకారముగా తరువాతి దినములందును

బహిరంగ ఏలము వేసి విక్రయించెదరు.

క్యాబలాగు వలయువారు మద్రాసు నుండు రామ శెట్టి వీధిలో 21-వ నెంబరు భవనమున నుండు ఆక్స నర్లుకు వ్రాసిన బడయగలరు. 3129

నోటీసు (3134)

ఆర్కాడు నవాబుగారి 1921 వ సంవత్సరము విరాళములచట్టమును (బిల్లు నెం 5/1921) గురించి ఆలోచించుటకై, మద్రాసు శాసనసభవారిచే నియమించబడిన ఉపసంఘమువారు భర్తుసెంటు బార్డి కోటయం దున్న శాసనసభా ఆవరణమున కుత్తరమునం దుండు సంఘగదియందు 1921-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 27-వ తేదీ మంగళ వారము నాయంత్రము 4-30 గంటలకు సమావేశ మగుదురు. ఆర్కాడు నవాబుగారి ప్రతిఘటనను, మరియు ఈచట్టము విషయములో ప్రత్యేకఆసక్తి గలవారందరును దయచేసి సభకు రావచ్చును.

F. J. RICHARDS,
Secretary to Government
Local Self Government Department.

“అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని”

ఇది మంచి ఆకర్షకకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమున మిక్కిలి పుష్కలముగా ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అపురవములేదు. నులభ మైన లెఖనము వ్రాయబడినది. గొప్ప సర్టిఫికేటులను పొందినది. నెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్-జడ్జిగారగు ఆరీ వారాయణరావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. “రాగల ద్వారా తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంపాదించు కలిగించునని నా నిశ్చయము.” పుస్తకమును కలయువారు యా దిగున చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

రాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.
వోడవరం, విశాఖపట్నం, కర్ణాటక
2868

పారిశ్రామిక విశేషములు

వి. ఎన్. శర్మగారు బి. టి. ఎన్. ఎన్.

కృత్రిమపట్టు

పట్టుపురుగులను పెంచుచు, వానినుండి పట్టును దీయుచు మానవులకు పయోగములగు వస్తువులను చేయుచుండుట మాత్రము ఇంతవరకును వినియున్నాము. పట్టుకొరకు పురుగులను చంపి పాపమున కొడిగట్టుకొనుట చుంచిదిగాదనియు, వాగొకవిధముగ పట్టు తయారుచేయుటకు పురుగులను పోర్చుగలుదేశము నందలి నొక ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞుడు లోకమునకు చాటుచున్నాడు. ఈయన కృత్రిమపట్టు అత్యద్భుతమైనది. అరటిగొండలను బాగుగా నెండబెట్టి కొన్నిరసాయనిక పదార్థములను వానితో చేర్చినయెడల క్రొత్తరకపు పట్టును తయారుచేయుటకు పురుగుల దని ఈయనగారు, తమపరిశోధనలవలన కనుగొనగలిగిరి. స్వాభావికమగు పట్టునకన్న, ఈకృత్రిమపట్టు గట్టిగను, చూచుట కందముగను నుండగలదట. దీనిని దానికిని ఏమాత్రము భేదమగ పడుటయే కష్టతరమట. ఈ పట్టుతో చేయబడు వస్త్రములు మొదలగునవి చాలాకాలమువరకు చివగకయుండుగలవట. అరటి నారతోనేగాక మరియెట్టి నారతోనైన కృత్రిమపట్టులను ప్రకారము కృత్రిమపట్టును తయారుచేయవచ్చునని ఈ శాస్త్రజ్ఞుడు చాటుచున్నాడు.

ఉల్లిగడ్డలు

కూరగాయ లన్నింటిలో ఉల్లిపాయలు వైద్యమునకు చాలాభిప్రదములని ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులు అభిప్రాయము. వాని యందుగల లోహపదార్థములు మానవుల ఆరోగ్యమున కెంతయో లాభప్రదములు. నిద్రలేకుండ బాధపడువారికి నిమిషకాలములో ఇవి మంచిగుణము నిచ్చును. పక్షివాయువులచే బాధపడువారికి దీనివలన గలుగు లాభములు వర్షింపజేయుచున్నాయి. ఆహారపదార్థముల నన్నిటిని జీర్ణించునటుల చేయుకై ఈ ఉల్లిపాయలందు గలదు.

క్రొత్తరకపు భోజనపదార్థము

అరేబియా మొదలగు దేశములలో చక్కెర, లేనె, మొదలగు తీపిపదార్థములకు బదులుగ నున్నా అను క్రొత్తరకపును వాడుచున్నారు. మనదేశములో వైతము ఉత్తరప్రాంతమున ముస్లిములు విస్తారముగా ఈమన్నానె వాడుచున్నారు. ఈవస్తువు ఏవిధముగ తయారుగనో అలాచింతము. మెనపాట్లో మియా, కుర్దస్తాన్ దేశములలోను, పరిష్యా దేశముయొక్క సరిహద్దుల ప్రాంతములలోను మన్నా విస్తారముగ దొరుకుచున్నది. సెప్టెంబరు నెలలో కురియు మంచుబిందువులు సాధారణముగా ఆకుల కంటుకొని యుండును. ఉదయ మగునప్పటికల్ల, ఆవిందువులు ఘనీభవించి, ధాన్యపుగింజల ఆకారమునటి క్రొత్త రూపమును దాల్చును. తెల్లవారగానె, ఆదేశములలోని ప్రజలు చెట్లక్రింద బట్టలనుగాని, చాపలనుగాని వరచి, చెట్లకొమ్మలను విడల్పుదురు. వెంటనే ఆకులకంటుకొనియున్న మన్నాగింజలు క్రిందరాలను. వాని నన్నిటిని ప్రోగుచేసి, బాగ్గాదు పట్టణమునకు వికరూరపై నావలమీద బంపుదురు. అరేబియాలోని ప్రజలు శీతకాలమున ఈ మన్నాగింజలను గోడుమలను వియ్యము మొదలగు ఆహారపదార్థములకు బదులుగా భుజింతురు. గింజలు తీపిగను, రుచిగను నుండును.

రసాయనశాస్త్రము

రసాయనికమునకు సంబంధించిన పరిశ్రమలు మనపూర్వం లకు తెలియవనియు, అన్నియు నవీనర్యామలనియు మనలో గల ఆంగ్లేయశాస్త్ర కొవిదులు వాకొనుచున్నారు. ఇందు ఎంతమాత్రమును నిజముజేరు. మన భారతదేశమున రసాయనిక పరిశ్రమలు పూర్వము అత్యున్నతదశలో నున్నవని చెప్పటయొక వింతగాదు గదా! అనాగరకతకు నాలవాలమని ఇప్పటి వారు చెప్పుచున్న అస్సీరియాదేశము పెక్కువేల శతాబ్దములనుండి ఈపరిశ్రమలలో కడుంగడు ప్రఖ్యాతిగాంచియున్నదని ఈమధ్య చేయబడిన ప్రకృతిశాస్త్రపరిశోధనలవలన తెలియవచ్చుచున్నది. ఆదేశపు భూభాగములను పరిశీలించుచుండ, ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞుల కొకగొప్ప కొలిపి అగపడినది. దాని చుట్టు ప్రక్కలగల పదార్థములనుబట్టి చూడ, అచ్చట చాలాకాలము క్రిందట పరిశ్రమలయ ముండియుండ వచ్చునని వారి అభిప్రాయము. ఈజిప్తుదేశములో వైతము పూర్వ నిట్టిపరిశ్రామిక కాలములు లనేకములు చుండెడివని అచ్చటి పరిశోధనలవలన తెలియచున్నది.

క్రొత్త రైలుమార్గము

ఇప్పుడు ఇంగ్లండు దేశమునుండి జపానుదేశమునకు ప్రయాణము చేయవలయుననిన, సముద్రముమీద సుమారు నెలదిగము

లకు వైగా స్తీమరుమీద వెళ్లవలసియుండును. ద్రవ్య మపరిమితముగ వ్యయము చేయవలయును. తిన్నగా ఇంగ్లండునుండి జపానుకు వెళ్లు స్తీమరు బహుకొద్దిగ నున్నది. వానికొరకు వారముల కొలది లండనుకేపులయొద్ద వేచి యుండవలయును. ఈ కష్టము లన్నిటిని కనిగొని, వానిని నివారణచేయుటకు గాను, తగిన ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి. నానారాజ్యముల దానిజ్య సంఘములవారి సభయొకటి ఈ మధ్యనే జరిగి, ఈ విషయము చర్చింపబడినది. ఇంగ్లండునుండి జపానువరకు అయోమార్గమును త్వరలో నిర్మించుటకును, ఇంగ్లండునకును క్రెంచి దేశమునకును మధ్యనుండి జలసంధిగల సాగంగము త్రవ్వించి, రాకపోక లతిసులభముగ జరుగుటకును ఈ సభవారు తీర్మానించిరి. రైలుచార్జీలు వైతము యుద్ధారంభముననున్న కేట్లకు తగ్గించి ప్రయాణికులకష్టముల నాపుటకును తీర్మానించిరి. జపానుదేశమువారు వైతము ఈసభవారి తీర్మానము నామోదించి దానిని కార్యరూపమున బెట్టుటకు అన్ని విధముల నోడ్చుడెనమని వాగ్దానముచేసిరి. ఈతీర్మానమే కార్యరూపమున బెట్టుబడిన, రాకపోకల ఇబ్బందు లనేకములు పోగలవు. భూకంఠదేశమునకు ఇక ముందు ఇంగ్లండునుండి రాకలయవనియెడల, సముద్రముమీద రాకక్కరలేదు. క్రెంచి, స్విజ్జండు, యర్స్, పరిష్యా మొదలగు దేశములలోగల అతి సులభముగ 9, 10 ని న ములలో నే రావచ్చును. రైలు చార్జీలు వైతము ప్రస్తుతపు స్తీమరుకేట్లలోనగముకన్న తక్కువగనుండునని అంచనా వేయబడినది. ఇప్పుడు ఇంగ్లండునకుగాని, మనదేశమునకుగాని స్తీమరుగూడ వెళ్లవలయునన్న ప్రాధునికతలను ప్రభుత్వమువారి యొద్దనుండి నైకొనవలయును. ఈరూపదానిప్రముఖు లేనివారు ఒకస్థలమునుండి మరొకస్థలమునకు కదలుటకు వీలులేదు. ఈ అయోమార్గము వేయబడిన ఈకష్టములు వైతము తొలగును.

అగ్నిపుల్లల పరిశ్రమ

అగ్నిపుల్లల పరిశ్రమ మనదేశమున పెంపొందించుటకు పాటుబడుచున్న శాస్త్రజ్ఞుల ప్రయత్నములలో చాలవరకు కొనసాగిన దనియె చెప్పవచ్చును. ఈవిషయమును గురించి ప్రాశస్త్యం ఎం. జి. కాశీగారు ఇండస్ట్రీప్రతికకు వ్రాయుచు అగ్నిపెట్టెలయంత్రాలయము మనదేశమునకు కావలసి నన్ని అగ్నిపెట్టెలను సప్లయ చేయుటకు గాను వీలున్నదనియు, సూచించుచున్నారు. మధ్యపరగణాలలోని చాందా జిల్లాకు దక్షిణభాగముననున్న అడవిలో అగ్నిపెట్టెల చేయుటకు పనికివచ్చు కర్రసామాను ఎంత కావలయునన్న అంత దొరక గలదట. గోదావరిదీని ఈ అరణ్యములోగలదనె పాఠుచున్నది. అందువలన ఈ పరిశ్రమ నభివృద్ధి చేయుటకు పూనుకొనువారి కిది మంచితరుణము. ఈ నదిలోగలద సరకును, రాజమండ్రికి పడవలమీద తీసికొని రావచ్చును. బండ్లహాలి మొదలగు వ్యయము లన్నియు తగ్గును. రాజమండ్రి పెద్దరైలుస్టేషను కావున, అచ్చట గొప్ప కర్మాగారమును స్థాపించి అగ్నిపుల్లలను తయారు చేయవచ్చును. మనదేశములోని ఇతర ప్రాంతములకు అయోమార్గములద్వారా సులభకాలమున ఎగుమతి చేయవచ్చునని ఈ శాస్త్రజ్ఞుని అభిప్రాయము.

మాపిలాలంపణము

గవర్నరు గారు తిరిగి మదరాసుకు వెళ్లుట

కల్లికోట, సెప్టెంబరు 12:—ఈదినము ఉదయము 2 గ 10 నిమిషములకు గవర్నరుగారు మదరాసుకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. పడమటి కొండ దగ్గరనున్న పుష్పడు, కల్లికోటతూర్పుగా పోయి ప్రాసిదెండు సి. కృష్ణక గారు, నీలియ్యారు ఎల్లయ్యారాజు, మంజీ యన్. రామయ్యరు, హైకోర్టునకిల్. కె. పి. రామకృష్ణగారు గవర్నరు గారిని సందర్శించిరి.

మదరాసు ప్రభుత్వప్రకటనము. 12-9-1921.

10-వ లేదీని మలబారుమండలములో వైసికులవర్తలను గురించి వైస్రాయ్ కారి ఇట్లు తంత్రివారైన బుషివాడు. “మలబారు పరిశీలనలను గురించి చెప్పదగిన విషయము లేమియును లేవు. శత్రువుల నాయకులు ఇద్దరు (1) అల్లుల్లాఖట్టి హాజీ (2) కుంతా అహమ్మదు హాజీ పోలిసులచే పట్టుకొనబడిరి.”

11-వ లేదీని ఈ తంతివార్తను బంపెను. “మలబారులో సమగ్రము ఉత్సాహముగ జరుగుచున్నది. పానాసిక్ వెల్లిన పోలీసులు 200 మందిని అరెస్టు చేసిరి.”

యన్. ఇ. మాస్టోరి బ్యాంకు, తాత్కాలిక ప్రధాన కార్యదర్శి.

శ్రీకృష్ణ నారాయణ రావుగారిచే జేపాదలో స్థాపించబడిన అద్వైత సభ.

ప్రథమ పరీక్ష:—1. వేదాంతపంచదశ సవ్యాఖ్యా. 2. వేదాంతసారం వ్యాఖ్యాద్యయనహితం 3. వివేకచూడామణి.

ద్వితీయ పరీక్ష:—1. రామకృష్ణపండిత వ్యాఖ్యానహిత అద్వైత వేదాంత పరిభాష. 2. సిద్ధాంతలేఖ సంగ్రహం వ్యాఖ్యానహితం

తృతీయ పరీక్ష:—1. మూత్రభాష్యం రామానందీయ వ్యాఖ్యానహితం. 2. గీతాభాష్యసహిత ఈశాన్యవేదము ద్వ్యక భాష్యం. 3. శాంబోగ్య బృహదారణ్య భాష్యములు గీతాభాష్యము. 4. వీనిలో యేదొకటి యందైనను

తురీయ పరీక్ష:—1. సానందగిరి శంకరభాష్యసహిత భగవద్గీతా 9. అద్వైతసిద్ధి సంపూర్ణం. 2. బ్రహ్మసంధీయం సంపూర్ణం. 3. పంచపాదీకావివరణం, తత్త్వచివనం సంపూర్ణం. 4. సూత్రభాష్యం వాచస్పత్యం పరిమలం కల్పతరుసహితం. 5. వీనిలో యేదొకటియందైనను

పరీక్షా నిబంధనలు:—ఈపరీక్షలు ప్రతిసంవత్సరం కాత్తిక శుక్ల ౧ మొదలు చతుర్దశివరకు జరుపబడును. పరీక్షలు పాసక, లేఖన రూపములలో జరుగును. పరీక్షలలో 100 క్షేపములు వైగా వచ్చినవారే కృతార్థు లగుదురు. పూర్తిమనాడు ఉదయమున యథాయోగ్యముగ సత్కారములు జరుపబడును.

పరీక్షాధికారులు:—బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది రామకృష్ణ సోమయాజులు గారు, నోరి స్వబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు, వెంకటాచల సరసింహ శాస్త్రిగారు.

సభా కార్యదర్శులు:—వేమూరి శివస్వామిశాస్త్రి నూరి రామసుబ్బారాయశాస్త్రి.

భూకంఠము

కొలంబో, సెప్టెంబరు 12:—నిన్న కొలంబోనగర మందలి నత్తుతదర్శనశాలలో కొంతవారమున గొప్ప భూకంఠము కలుగుచున్నట్లు రికార్డు చేయబడినది. ఉదయము 8 గం 38 నిమిషములనుండి రాత్రి 8 గం 58 నిమిషములవరకు భూకంఠము యొక్క చిన్నములు గానబడుచుండెను. ఇచ్చటనుండి 1200 మైళ్లదూరమున జరిగియుండవచ్చును.

మొన్న ఆదివారమునాడు బొంబాయి నత్తుతదర్శనశాలలో 3500 మైళ్లదూరమున భూకంఠ మున్నట్లు ఉదయము 9 గం 41 నిమిషములకు రికార్డు చేయబడినది.

ఈ రెండుభూకంఠములను అతిశయంకరమైనవని దెలియవచ్చుచున్నది.

బంగారు గట్టిగొలుసు (బంగారు గట్టిగొలుసును చూపే చిత్రం)

గవరనుబంగారుతో నిండా వాణ్యముగా తయారుచేసిన చేతి గట్టిగొలుసులు బికి 1-కి తూనిక మూడు సవరాలు మొదలు 10 సవరాల వరకు కూడ యుండును. కూలి బికి 1-కి రూ 12-0-0. ఇదేసమాన యిదే రూకములలో బోలు గొలుసులు కావలసి నా తయారుచేసెదము. కూలి బికి 1-కి 12-0-0.

ఇండియన్ జ్యూవెలరీమాస్టర్స్, పోస్టుబాక్సు నెం 40, బెంగళూరు సిటీ.

భూతదేవిష్వద్వర్తమానములు

ఒక సంవత్సరమునకు వివరముగా జాతకము (నాయుటకు రు. 2-8-0) పాముదాయకముగ జీవితచరిత్రయు వివరముగా ముఖ్యాంశములతో (నాయుటకు రు. 3-8-0) సంతానకళిత్ర, ఆయుర్దాయఖయరు భన ఋణవిషయములు వివరము ఒకభావము (నాయుటకు రు. 2-8-0) 5 సంవత్సరములు జాతకము వ్యావర్తకభావములలో ను జ్యోతిర్విశ్లేషిని యుగ గ్రంథముచిత్రము రు. 5-4-0 విడిగ్రంథము రు. 0-8-0 (పోస్టుకర్పూలు యందులోకలసి యున్నవి.) (864-3123) ఐ. వి. ఆర్. శర్మ, కాకినాడ.

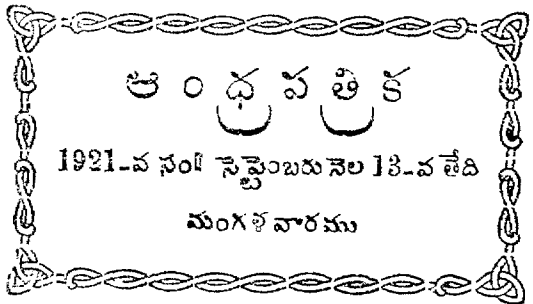
శుద్ధస్వదేశ వస్తునిలయము.

చాలమంది మా ప్రకటననుజూచి సామానులను వి. సి. గా బంపియున్నారు. వందలకొలది రూపాయల సామానులు చేరినవి. చేరినవానియందును పయోగమైన వస్తువులను గలవు. ఇకముందు ఆర్డరుపొందకను వి. సి. గ వస్తువులను పంపిన తీసికొనబడవు. భవలను నమూనాలను పంపిన కావలసివచ్చినట్టి ప్రాప్తి తెప్పించుకొనబడును.

కె. నాగేశ్వరరావు.

శుద్ధస్వదేశ వస్తునిలయము.

6, తిరుబెట్టెవీధి, మద్రాసు.

పునర్నిర్మాణము.

నానారాష్ట్ర సంఘసమావేశము జనీవానగరమున గూడి, పునర్నిర్మాణసమస్యల గూర్చి యోచన జరుపుచున్నది. సంగ్రామభాధల నుండి ప్రపంచమును దిప్పించుటకు, మార్గ మెద్దియో ఇంకను నిర్ధారణ గాలేదు. కలుపుకు పలుకడము లగు సూచనల గావించుచున్నారు. యుద్ధవిషయమునందు నాకానిరోధము నవలంబించుటవలన మితిలేని భాధలు తలపించినవి. వాణిజ్యము స్వేచ్ఛగ జరుగుటకు వీలులేక, వివిధ దేశప్రజలు వెలెలుచుండిరి. శత్రుదేశములకు ఆహారకదార్థము లంద వీలు లేకుండుటచే, అక్కడి ప్రజలు ఆకలిభాధలను సహింపజాలకబోయిరి. నానారాష్ట్ర సంఘనిబంధనల సత్రికమించిన జాతి సేవిధమున తీక్షింపవలయు నను ప్రశ్నకు నాకానిరోధము సాధనముగ జూపబడెను సంగ్రామ సమయమున సమభవించిన కష్టములను గ్రహించి నాకానిరోధము నెరుల కొనవారింపవలయునను సందియము బనించగ, అందునిమిత్త ముక విచారణసంఘ ముద్భవించె. ఆ సంఘమువారు నిర్ణీత మిగు సూచనల గావించి తేజబోయిరి. ఆహారకదార్థముల సేరకుండ జేయుట మిగుల కఠినకార్యమని, వారు సూచించిరి. తప్పొక్కర్చినకాల్చిదై, నైస్యములను, నాకానిరోధమును నడుపుటకును, అభ్యంతరములు గల వని సూచించిరి. ఈ సూచనలను, నానారాష్ట్ర సంఘమువారు కఠినీలించుచున్నారు. జేరునకు నానారాష్ట్ర సంఘమునకును, అనేకజాతులకు నానియును ప్రాతినిధ్యము లేకున్నది. అమెరికా మొదలగు పెద్దజాతులు దానియందు తేరలేదు. అందుచే, ఆ సంఘ మెటుల నిర్ణయించినను, కొన్ని జాతులకు మాత్రమే దాని నిర్ణయము వర్తించును. ప్రపంచశాంతిని కాపాడుట కిది చాలదు. ఈ సంగతిని గుర్తించుచు, మున్ను దిగివననభలో బాల్బురుగాను బోవములను కొన్నింటిని బయల్పరచిరి.

ఇంకను, ప్రపంచజాతులు తమతమ యుద్ధ కలికరములను తగ్గించుటకు బూనుకొనలేదు. నానారాష్ట్ర సంఘ నిర్మాణముచూలమున, నైస్య మిదియగును. నాకానిరోధమును, తగ్గిపోవు వని చెబుట వలసివచ్చినది. నేను ఆభాధంగము కలుగుచున్నది. ఇంతియగాక ఆయుధసామగ్రిని

తయారుజేసి జాతు లనేకములు నానారాష్ట్ర సంఘమున తేరకుండ నుండినపుడు, నియమముల నేర్పరుచుట కెటుల సాధ్యమగునని, బాల్బురుగాను ప్రశ్నించిరి. బాల్బురువంటి ప్రముఖునికే, నానారాష్ట్ర సంఘప్రయోజనముగూర్చి సందియములు గలుగుచుండ, తదితరులకు గలుగుటలో వింత ఏమి గలదు? నానారాష్ట్ర సంఘ సభవారు కొన్ని సందర్భములలో మరుద్దేశముల గలుగజుచున్నారని, బ్రాంటింగుగాను పలుక గ. బాల్బురుగాను వారిని మందలించిరి. ఒకవంక నానారాష్ట్ర సంఘమున కయ్యెడి న్యయము వివరీతముగ బెరుగుచున్నటుల ఘోష వినిపించుచున్నది. ఫలము చూడమనిన, మిగుల నసంతృప్తికరముగ నున్నది. తుర్కీకిని, గ్రీసునకును బనిలేనియుద్ధము జరుగుచుండ నానారాష్ట్ర సంఘమువారు ఊరక నిరీక్షించుచుండిరి. దానినాపుట కెట్టి బోధ్యము గలుగజేసికొనుట లేదు. ఈవిషయమై ముచ్చటించుచు, నానారాష్ట్ర సంఘమువారు తమ ధర్మమును నిర్వహింప జాలకబోయిరి, అనిపర్షియన్ ప్రతినిధి జనీవానగరలో స్పష్టముగ వెలిపెను. ఫలిత మేమగుచున్నది? గ్రీసు యంగారాను పట్టుకొనినమాట అసత్యమని తేలినది. గ్రీకుల విజృంభణ మరికట్ట బడినది. గ్రీకులు నిలువజాలక వెనుకకుబోయెడి సూచనలు గనుపించుచున్నవి. ఉభయనైస్యములును, అలసట జెందియున్నటుల చూటకు దెలుపుచున్నాను. అందుచే కొంతకాలమువరకును, పోరాటపు తీవ్రత తగ్గవచ్చును. ఈ పున బాల్బురురాష్ట్రములలో కడలిక ఆరంభించుచున్నది. ఒవేరియా, తుర్కీ రుష్యా లొకవంకను సర్వయా గ్రీసుదేశము లింకొక వంకను తేరి పోరాడవచ్చునని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి.

బాల్బురురాష్ట్రములే, యూరపుఖండ కల్లోలమునకు కారణమగుచుండెను. ఒకరాష్ట్ర మొక రాష్ట్రముతో పోరాడుచుండెను. పెద్దజాతులవారేదో యొక పక్షము బూని వారికి ఖోడ్పును చుండిరి. ఈ రీతిన, బాల్బురురాష్ట్రముల అంతఃకలహములు, ప్రజ్వలించసాగెను ఇట్టి పోరాటములు మరల బెరుగునని, యూరపుఖండపు శాంతిని కాపాడుట కష్టసాధ్యమగును. నానారాష్ట్ర సంఘము, బాల్బురురాష్ట్రములలో శాంతిని సంతరింప జాలనియెడల, ప్రయోజనవిరహిత మగును. ఇప్పుడు జనీవాలో జరుగుచున్న యాల్బురు మంతయు వృథామగును. నానారాష్ట్ర సంఘము ప్రపంచసమస్యలను పరిష్కరింపజాలదని, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాధ్యక్షు లగు హార్డింగుగారి యభిప్రాయము. హార్డింగు గారు, వాషింగుటను నగరమునందు ప్రత్యేక సమావేశము నొక దానిని గూర్చుచున్నారు. వివిధజాతుల వ్యక్తి, నానారాష్ట్ర సంఘ సమావేశముమీద కిన్ని వాషింగుటను సమావేశముపై నెక్కుడుగ ప్రసరించియున్నది. ఈ సమావేశమునందు యుద్ధ కలికరముల నెంతవరకు తగ్గింపవలయునను ప్రశ్ని విచారించబడును. బహిరంగోద్దేశ మిదియే యునను, వివిధజాతుల సంఘము నొకదాని నేర్పరుచుట కీ సమావేశము సాధనహితమగునను సభి ప్రాయము అమెరికాలో వ్యాపించినటుల లండను టైముస్ ప్రతీకకు వాషింగుటను విలేఖనుకు వ్రాయుచున్నాడు. అన్ని జాతులకును ప్రాతినిధ్యము గల అంతర్జాతీయ సంఘము నొకదానిని స్థాపింపవలయునని, అమెరికాయుద్దేశమై యుండవచ్చును. నానారాష్ట్ర సంఘమునకు భిన్నముగ వెరొక సంఘమును అమెరికా స్థాపించినంతమాత్రమున ఎక్కుడు లాభముండునాయని విచారించవలసియున్నది.

వాషింగుటను సమావేశమున కార్యక్రమము నేర్పాటు జేయుచున్న విధముబట్టి చూచిన, ఆక కంతగ నవకాశము గనుపించుట లేదు. సైనిక పరికరనిర్ణయమును గూర్చి, బ్రిటను, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, జపాను దేశములు మాత్రమే చర్చించుట కవకాశ మియబడెను. చైనావారిలో ప్రాచ్యదేశసమస్యల గూర్చి మాత్రమే. యోచన జరుగును. వాషింగుటను సమావేశమున అన్ని జాతుల ప్రతినిధులకును ప్రవేశమున్నచో, పనులు జరుగవని, ఈరీతిన నిర్ణయింపబడెనట. చైన పేర్కొనబడిన అయిదు జాతులుగలసి యోచించినమాత్రమున సరిపోవుచో ఇట్టి సభలతో బనియే లేదు. ప్రపంచ శాంతిని రక్షించుటకు, అన్ని జాతుల ఖోడ్పులును అవసరమే. చిన్నజాతుల ఖోడ్పులు లేనిచో, పెద్ద జాతు లెట్టి నిర్ణయము గావించినను ప్రయోజనముండదు బాల్బురురాష్ట్రముల చారిత్రము ఇందుకు నిదర్శనమని, గ్రహింపవచ్చును. పలుకుబడిగల కొలదిజాతులు గలసి, ప్రపంచమునంతను త్రిప్పు మొదలిడుటచేతనే, స్వల్పరాష్ట్రసమస్య పైకివచ్చినది. కడదిన సంగ్రామమున సర్వయా బెల్జియం రాజ్యముల ప్రాముఖ్య మెంతవరకుగలదో, తెలిసివచ్చినది. అన్ని రాష్ట్రములకును స్వతంత్రము గలదు. స్వయంనిర్ణయభికార మన్నిటిని సమానముగ గలదు. దేశవిస్తీర్ణము ననుసరించి, చిన్న పెద్ద యుత తారతమ్యము చేయుట అనర్థదాయకము. వాషింగుటను సమావేశము ననుసరించి, పెద్దరాష్ట్రములు తమ సేవలను తగ్గించినను, చిన్నరాష్ట్రములు ఖోడ్పుపడినది. ప్రయోజనము గలుగదు. అది యటులుండ, అందరి హితమును గనుగొనిన పిమ్మట, ప్రపంచసమస్యలను నిర్ణయించుట భావ్యము. ఎవ రెట్టిమాగ్గులను సూచించురో ముందుగ యూహింప వీలు లేదు. బుద్ధి వికాసమునకు చిన్న పెద్ద యుత భేదమును పాటించ నావశ్యకములేదు.

నానారాష్ట్ర సంఘమునందుగాని, వాషింగుటను సమావేశమునందు గాని, పునర్నిర్మాణసమస్యలు పరిష్కార మిగునని ఖోచును. మానవ ధర్మమును సంతృప్తికరముగ నిర్వహింపవలయు నను కుతూహలము, ప్రస్తుత రాజ్యాంగ వేత్తలలో గానరాదు. ధనగర్వము, బలగర్వము, ప్రేరేపించినటులుగ, భర్మనిరతి వారిని ప్రేరేపించుట లేదు. మంత్రాంగమే, వివిధ రాజ్యముల సాబంధమును పోషించుచున్నది. ఇట్టిస్థితి ప్రబలంతవరకు, మానవనిర్మిత సంఘములవలన ధర్మవంశజా జరుగ నేరదు. పర్షియన్ ప్రతినిధి యగు ఆరెయి క్లౌలా గారు నానారాష్ట్ర సంఘ సభయందు ఒక చక్కని సూచన గావించిరి. వివిధ రాష్ట్ర ప్రతినిధులును మంత్రాంగ వేత్తలుగ నుండక, ప్రబలయండి పార్లమెంటు సభ లేన్నుకొనెడివారుగ నుండవలయునని, వారు చెప్పుకనే సభ వారామాతమకు పార్లమను గనుబడిది. ప్రజల హృదయమును కనుగొని, వారి బాగోగులను గ్రహింపగలవారు కలసికొనునపుడే, లాభముండును. ప్రజలపై విశ్వాసముంచక, కేవల మంత్రాంగ నిర్ణయముల మూలమున ప్రపంచ పునర్నిర్మాణమును సాధింపదల పెట్టునంతవరకు, విజయము గలుగదు. నానారాష్ట్ర సంఘమును నిర్మించెడివద్దతి మారవలయును. లక్ష్యమెద్దియో స్పష్టముగ చిలియవలయును. దానిని చేరుటకు ధర్మసాధనముల సవలంబింప సంసిద్ధత జూపవలయును. ప్రధానమిదియే. అనుమూలద్రోసి, సమావేశములతోను నిర్మాణములతోను సంతృప్తిజెందుటచే, క్యయభివృద్ధిమొకనునతి శయించుటదప్ప వేరుప్రయోజనము గలుగనేరదు.

యద్రములకును పునులకును దొన్న కు గోరాలము
 త్రొక్కినాడు. ఇది పునులకును పోతిక పహ్లాములకును శతాబ్ది
 ములనుండి జరుగుచున్న నుహానద్రామముయొక్క సురీయొక
 యాపము. దీని విషయమై మానవలాతి ఇదివరకే అనంగిక ద్రెంట్టి
 యభినాయము నొనరించెను. అన్ని దేశములవారును, అన్ని సుతము
 లవారు అన్ని కాలములవారును నేదాంతులును, ప్రవక్తలను
 ఘోతిక పహ్లాముల కంటె పునులకు గొప్ప యని ఇదివరకే
 చెప్పిరి. చిట్టినినకు పునులకును ప్రపంచములను జురుచి తన
 ఆత్మను గోల్పోయినయెడల ఆతని కేమి లాభము? (ఇదే ప్రస్తావన.)

దేశభక్తి కేసు

రాజ్యద్రోహపు వ్యాసములు

నిందితులు-సహాయనిరాకర్తా కలములు

ఇన్ని చర్యలన్నీ మనము ధీమా చేసి దెప్పిమిట ప్రేమగాఢ కోర్టులో "దేశభక్తి" రాజ్యద్రోహకేసు విచారణ జరిగి నిర్ణయములకు వచ్చినందున, నిందితులు నలుగురు 1, 2, 3, 4 రాజ్యద్రోహిగా నిర్ణయించారు. 2, 3, 4 ముగ్ధులుగాను 2, 3, 4 మహానిగం అయ్యారన్నారు. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

మే. 6 వ తేదీ నాటి ప్రధానవ్యాసము. ఈ వ్యాసము "నిర్యాణము" అను కీర్తి కలిగిన వ్రాయబడినది. నిర్బంధము చెరిగిపోవుచున్నది. రెండింటి ప్రభుత్వగారి ప్రభుత్వము క్రింద నిర్బంధ మార్గములు పోవుచున్నవి.

ఈ వ్యాసములలో ఇమిడియున్న గూఢాంశ మేమి? రిండింగు ప్రభుత్వగారి "వ్యాసము, వ్యాసము"ను కేసు నిర్బంధ మార్గములను తెలిపినందు. అవి అన్నియు మోసపుటలు.

121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

కాల్గి ప్రభుత్వమునా రెంటివ్యాసము చేయ కని లేవుబడినది.

వైస్రాయ, ఫిరంగులకు 63 కోట్లభుత్తు వీని రిక్వాల్ట్ర వ్రాయబడిన వాక్యము రాజ్యద్రోహముతో నిందియున్నది. ఈ వైస్రాయ, ఫిరంగులు నిర్బంధమును పోవుచున్నవే గాని వేరే ప్రతినిధి గారు. ఈ నిర్బంధములను గూర్చి విశేష ప్రభుత్వములవారు నవ్వునుచున్నారని, మిగిలినవారు ప్రజానీతినిగూర్చి ప్రభుత్వమునా చేస్తున్నారని. ఈ వైస్రాయ, ఫిరంగులను ప్రభుత్వమువారి ఆహ్వానము పోవును. వారి విశేషము లేదు. నిరంకుశాధికారుల కనేకమాయోపాయము లందుటచే, వారు ఏలాటి వివేకము లేకుండ ఈ నిర్బంధములను వివేకముగ ప్రయోగించుచున్నారు. ఆంగ్ల జాతి వికార భుత్తు మైనది. నిర్బంధముగ మైనది.

నుసపాలకులు ఆంగ్లములు వారిని ఇట్లుకట్టించుచున్నారా? పాలకుల ఆహ్వానము మిగిలిపోయినది.

ఇట్టి ఆగ్రహవేషమునకు అకాశములేదు. ప్రభుత్వమునా చుట్టూ మహాపరాధమునకు ముగిసిన ఈ ప్రభుత్వమునందు చూచి చూడలేదు. ప్రభుత్వమునా చూడ కారణములేకుండ కత్తికట్టి నట్లున్నదేగాని వేరే ప్రతినిధి మేము కావట్టు తోచదు. ఆపరాధములు చేసినవారిని చూడకుండు, ప్రభుత్వమునందలిని చూడకుండు వ్యాసముకాదు. ఈ ప్రతినిధి కనేక చందాదారులు గలరు. 1917 వ సంవత్సరములో 1000 గూఢాయుధుల పరాధముకట్టి ఈ ప్రతినిధి స్థాపించబడినది. 1919 వ సంవత్సరములో ఆపరాధముగూర్చి వ్రాయబడినది. అంతట 5000 గూఢాయుధుల తిరిగి ఉద్ధరము చేయించినది. వ్యాసమునకు రెండు ప్రతినిధులు, వారమున

కోక ప్రతినిధులు ప్రతినిధులనున్నది. ఈ ప్రతినిధులు తమిళదేశములో ననేకులు చదువుచున్నారు. గ్రామములకన్నటికి పంపబడుచున్నదిగాన ఈ వ్యాసము చదివినవారికి తప్పక ప్రభుత్వము వారియందనుయ కలుగును.

ఆర్. వి. శివమంగారి సాక్ష్యము
నా వయస్సు 34 సంవత్సరములు. ప్రధాన కార్యదర్శిగా కార్యస్థానమును నేనిక గుమాస్తాను. తాత్కాలిక ప్రధాన కార్యదర్శి మాట్లాడి బ్యాంకు గారి చస్తాం నాకు తెలుసును. ప్రభుత్వమువారు ఈ కేసు చేయుటకు రా. బ. డి. పద్మనాభ గాయమగారికి సెల పోనిది.

రా. బ. డి. పద్మనాభ గాయమగారి సాక్ష్యము.
నా వయస్సు 51 సంవత్సరములు. ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులను బాంధి నేనీ కేసు చేసితిని. నేనీ మే 6-వ తేదీ నాటి ప్రతినిధులను చదివినది. ఈ కోర్టు వైస్రాయ గుమాస్తా నాకి ప్రతినిధినిచ్చెను.

వైస్రాయ గుమాస్తా:—మీరు తమిళభాష వచ్చునా?
సాక్షి:—కొంచెము ప్రతినిధి చదువగలను, సులభముగ మాట్లాడగలను, ఇతరులు మాట్లాడితే అతిసులభము నర్థముచేసి కొనగలను. ఇతరభాషలలోకి మార్చగలను.

వైస్రాయ గుమాస్తా:—విద్యార్థివలె మీరు తమిళమున పరిచయము కావాలి.

సాక్షి:—లేదు. ఒక పాఠశాలలోని విద్యార్థివద్ద నేర్చుకొంటిని. చిన్న పాఠములు, సామాన్య నవలు, ఇతర గ్రంథములను చదివి నేర్చుకొంటిని.

వైస్రాయ గుమాస్తా:—దేశభక్తి ప్రధాన వ్యాసమును దయచేసి చదువగలరా?

ప్రభుత్వ వ్యాసమునాది ఈ ప్రశ్న నాక్షేపించి.

2. కామన్న నారాయణుగారు

నేను చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో వైస్రాయ గుమాస్తాను 19-1-1921 వ నాడీవారా ప్రతినిధుగాను డిక్టేషను చేయబడినది. మే 6 వ తేదీ కొన్ని వ్యాసములు వ్రాయబడినవి. మా ఆఫీసుకు ప్రతినిధులు ఒక ప్రతి దేశభక్తి ప్రతినిధి ఉచితముగ పంపబడును. ఆ ప్రతినిధిని మేము భద్రపరచెదము. మే 6 వ తేదీ ప్రతినిధి కావలయునని ప్రాసిక్యూటరుగారు నొరవడిచి నూపరించుడెంటు కోరగానే నిచ్చివేసితిని.

3. చెంగలరాయ అయ్యగారు

నేను వైస్రాయలో భాషాంతరము చేయువాడను. నాకు తమిళము, ఆంధ్రము కందు భాషలున్నవి కలదు. మే 6 వ తేదీ నాటి ప్రధాన వ్యాసమును నేను ఆంగ్ల భాషలో భాషాంతరముచేసితిని. నాచేత వైస్రాయకు ఏలాటి రహస్యము లేకుండ చేసితిని. నేను ఒక వి. ఎ. వి. యల్. గత 12 సంవత్సరముల నుండి నేనీ పనిని చేయుచుంటిని.

శిరమణి మొదలయ్యగారు

మిల్లు అల్లరులు.

ఒక వాగుముగోజులనుండియు అల్లరులతో కాంతముగ నుండెను. కాని రెండుగోజులనుండియు మరల గడ్డిదలు ప్రారంభమైనట్లు తెలుపుటకు వివాదకరముగ నున్నది. నిన్న ఉదయము ఆదిద్రావిడులు పనికిబోవు చుండగా వారివై బాంబులు నేయబడెను. పరిశీకులు చాల తీవ్రముగ నున్నవి. నిన్న ఉదయము మాత్రము పోలీసువారు తగు జాగ్రత్తగ నల్లరులు జరుగుచోట కాపురల జేయకనుచో శ్రుతి మించి రాగమున పడియుండ వలసినదే. అసలు జరిగినవిషయము లేవనగా, తన వారము రాత్రి ఆదిద్రావిడులు లుపయోగించుకొనిన గుడిసెలు ఓపేరిలోనివి నిప్పుంటించబడెను. ఈనిప్పుంటించు వారలవద్ద నుంచి కండ్లెరు బాంబుకాటి యున్నట్లు తెలియుచున్నది. దీని ఫలిత నే ఒప్పేరిలోను ఆప్రాంతములలోను అగ్నిదాహములు జరిగెనని మాకు స్పష్టముగ దెలియుచున్నది. కాని తనివాము రాత్రి మంటలు మాత్రము దీనివలన కాకపోవచ్చును.

ఆదివారమునాడు పట్టణము దోపిడుగులకు లక్షకు జరిగెను. ఒక దోపిడి చేయవలగా ముగ్గురు ఆదిద్రావిడులు నెలకు కావలసిన సరకులను 10, 12 రూపాయలకు కొనుక్కొని యింటికి వచ్చుచుండగా, మెల్లొనుగొట్టువై, దెబ్బలు బాగా తిని, సరకులన్నియు దోపిడి చేయబడెను. వారిలో నిద్దరు దెబ్బ తెక్కువగా తగులుటచే ఆసుపత్రికి తీసికొని పోబడిరి. ఇంకొకదోపిడి చేయవలగా ఒప్పేరిలోనే నొట్టెలమందపైబడి, చావచిదకనొట్టి నాలుగు నొట్టెల నెత్తుకొని పోయిరి.

ఆరోజు సాయంత్రమే 5 గంటలకు పరశువాకములోని పచ్చాపరచేరిలో ఒక కల్లోలము జరిగెను. ఆదిద్రావిడులును, హిందువులును, ఒకరిమీద నొకరు రాళ్లుదవ్వకొని యు కొట్టుకొనియు అల్లరులజేసిరి. ఈరాళ్లు దువ్వకొనుటచే వారిని వెళ్లువారలకుకూడ దెబ్బలుతగిలెను. ఇంతలో పోలీసు వారు జ. రి ప్రేవనునుండివచ్చుచుండి గుంపులు విచ్చిపోయిరి. దెబ్బలేమియు నెవరికిని యెక్కువగతగులలేదు. ఆరోజుననే ప్రొద్దుపోయినదిప మిల్లు యెంజనీరింగుకాపులో పనిజేయుచున్న మహమ్మదీయుని నెదుర్కొని, వానిపై సిక్కిలు విరుగనొట్టిరి.

నిన్న యుదయంసంకతి

పరశువాకం నేపేరిపీఠులలో నిన్న ప్రదయం రిజర్వ్ పోలీసులుగ న్నీదిరుగుచుండిరి. వారుల నెత్తిపట్టుకొనియుండిరి. వెరం బూరులోనున్న మిల్లుకువచ్చు దారులనున్న కాపురల కాచిరి. యూరోపియను పోలీసువారు ఆస్వాగోహులై అల్లరులు జరుగు ప్రాంతములలో 6-30 గంటలకు పికారు చేసిరి. పనివారలు పనికి వచ్చు సమయమున సరిగా వారు వచ్చిరి. 8-40 గంటలవరకు అంతయు మామూలుగ నే యుండెను. ఆదిద్రావిడులు మిల్లుదారి ఓప్పేరినంతెన వైపుకు కొకచేటు గుండ పోవుచుండగా, నాలుగైదు బాంబులు వరసన పడెను. అగ్గురు ఆదిద్రావిడులకును క్రిస్టియనులకును దెబ్బలు తగిలెను. ఆరోజునొకడ నప్పుడు సమ్మెకారులు లేరు. కాని కొకచేటులో ఒక వందరజములదూరములో కొందరు గుమిగూడి యుండిరి. గోడ్డువైపున నిండ్లు హిందువులవై యుండెను. కొంతవరకు చాల అల్లరులు జరుగునట్లు తోచెను. కాని పోలీసువారు చాలా తెలివితేటలతో బని చేసిరి. ఆదిద్రావిడులును నిగ్రహస్వభావముతో నే మియు జరుగనట్లు తలచించుకొని పోయిరి. అప్పుడచ్చటికి పోలీసు కమిషనరును, డెప్యూటీ కమిషనరును, డివిజనుల ఆఫీసరులును, లేబరు కమిషనరుగారును వచ్చిరి. దెబ్బలు తగిలిన ఆదిద్రావిడులు ఆసుపత్రికి గొంపోబడిరి. కొంద రక్కడ నిలవ యుంచబడిరి. ఇదిగతు అల్లరులలో నుపయోగించిన బాంబుల కంటే నిప్పు దుపయోగించినవి యెక్కువ పనిచేయులవి. ఈ బాంబులను కాత్త్రయక్తముగ అయోగుచేయుటను మిల్లు లేబరులలోనే వారు గ్రహించి యుండవచ్చును. ఒప్పేరి బ్రిజ్జిడ పోలీసువారిమీది కొక బాంబును విసరగా నది పగుల లేదు. దానిని పరిష్కారమై పంపియుండిరి. వైకి అది రెండు గంటలు పొనుగు 1 అంగుళం మట్టుకొలతగల ఒక గుండ్రని చుట్టవలె నుండెను. దానిచుట్టును గోనెపట్టచుట్టుబడి యుండి దానిపై దాగము మట్టియుండెను. ఒకనాడు మిల్లుకు వెళ్లుదార్లలో, మామూలు బీడిలవంటిది విచ్చిలవిడిగా పడవేసి యుండెను. వాటిని విప్పి చూస్తే పొగాకుపొడుముగాక ఒక తెల్లని పొడుము గవుల్లాననిది, యుండెను. అది యొకవత్తు పదార్థము గావించబడెను. అబ్బిడిలు పరీక్షలో నున్నవి:

-(దయిలి యెక్కువైనను)

సమాధానము గుడుర్పు సంఘము.

వనివాండ్ర ప్రస్తుతీకరము

మద్రాసు లే బరు సంఘకార్యదర్శి ఇట్లు ప్రాయమున్నాడు:-

సమాధానము గుడుర్పు సంఘమువారు ప్రస్తుతి మిల్లు సమ్మెకట్టుల నంతమొందింపజేసి మిల్లు యజమానులతో కొన్ని ఏర్పాట్లులు గావించుకొని పనివారలనుగూడ నా యేర్పాట్లుల కొడంబడవలసినదిగా కోరుచున్నాను. ఈ సంఘమువారు నూచించిన సలహాలు:-

పనిజేయుట కొడంబడిన వారలకును సమ్మెకట్టిన వారలకును మధ్య నున్న పోరాటములు పోవలెను.

(2) ప్రస్తుతము పనిజేయుచున్న వారినిగూడ పక్షపాము లేకుండ సమ్మెకట్టులో నున్నవారలకు లేను తన ఉద్యోగములను ఇయ్యవలెను.

(3) సంఘమువారు ఏర్పాటు జేసిన కాలములో తిరిగి ఇచ్చు మరతున ప్రతి పనివానికి 6 రూపాయలు బదులియవలెను.

సంఘమువారి మరతులను మిల్లుయజమానులు ఒప్పుకొని గనియు పనివారలను గూడ తమ మరతుల కొప్పుకొనవలసిన దని సంఘము తరఫున జె. ఎఫ్. సిమ్సునుగారు వ్రాయుచున్నారు. మిల్లు యజమానులు ఒప్పుకొనిన మరతులు:-

(1) ప్రస్తుతమున్న ఖాళీలను పూర్తిజేయుటకుగాను సమ్మె కట్టినవారలలో కొందరినే పనిలోనికి మిల్లుయజమానులు తీసుకొనెదరు.

(2) నెల 1 కి 3 రూపాయలచొప్పున తిరిగి ఇచ్చుపద్ధతిని 6 రూపాయలు బదులిచ్చెదరు.

(3) కాంతిని నెలకొల్పుటలో సంఘమువారికి మిల్లుయజమానులు సహాయము జేసెదరు.

వైవానికి పనివారు తమప్రత్యుత్తరమును ఇట్లు చెప్పవచ్చును.

(1) పనివాండ్లు చాలబీదవారు. వాడ కాంతిగా నుండేది పోరులు. మిల్లు అల్లరులతో వారికేమియు జోక్యములేదు. ఆ అల్లరులకు ముఖ్యకారకులు ఆదిద్రావిడులని వారు నమ్మెదరు. ఈ అల్లరులవలన పనివారలకే ఎక్కువనష్టమని ప్రజలు తెలిసికొనెదరని నమ్ముచున్నారు.

(2) సమ్మెకట్టును భగ్నము జేయవలె నను యుద్ధేకముతో నియమింపబడిన తాత్కాలిక పని వాండ్లతో పీకేమియు కలహములు లేవు. పనివాండ్లకును యజమానులకును సమాధానము కుదిరవ తరువాత తాత్కాలిక పనివాండ్లు వెళ్లి పోవలెను. వారలకు మిల్లులలో ఖాయపుస్థితి లేదు. ప్రపంచము నందంతటను గొప్ప గొప్ప పరిశ్రమలలో ఇదియే మామూలు. ప్రస్తుతము పనిజేయువారలు పీకకంటే ముందువారలు గారు.

(3) కంపెనీవారు ప్రస్తుతఖాళీలను పూర్తిజేయుటకు సరిపోయిన మనుష్యులనుమాత్రము తీసికొనెద మనునది ప్రోత్సహి కాదు. 15 రోజులకు పూర్తయిగూడ టర్నురుగా రివిభముగానే నూచించిరి. ఇది అన్యాయముగాను అనవధియుగాను ఉండుటచే పనివారలు దానిని మొదటినుండియు తిన్నగించుచుండిరి. సమ్మెకట్టుట పనివాండ్ల సహభర్తయు. పనిజేయుచున్న ప్రతివాడును సమ్మెకట్టిన పనివాండ్ల నందరను తిరిగి పనిలోనికి దీసికొనవలెను. పనివాండ్ల తగాదాల పరిష్కారములో నియోగక బాధ్యులగా అందరిచేతను నొప్పుకొనబడిన విషయము. ఇంగ్లండులోనిది ప్రతీయమానునికిని దేలును. సంఘమువారు న్యాయాన్యాయములను విచారింపక మిల్లుయజమానులు చెప్పిన దానినే తిరిగి చెప్పట కోరచియును.

(4) సంఘమువారు ఆరుగొప్పాయిల నప్పయ్యకలసిన దని యడుగుటయు యజమానులు నమ్ముటయు ను చూడక శ్వేత్యకరముగనున్నది. మిల్లుయజమానులు ఈ మొత్తమును రి. రి. టాల్లు మొత్తమును పనివాండ్లకు పాకేయున్నారు. ఇదిపనివాండ్లకు రావలసినలాభములలోనివాటిగాలుగాకనే. పరిష్కారమొనెంటునే పనివాండ్లు తమకు రావలసినదానిని అడిగెదరు.

(5) పనివాండ్లు కే. శ్రీనివాసయ్యంగారిద్వారా ఒక న్న మెంటువారిని జోక్యముకలుగజేసికొన వలసివడిగా గోరిరి. ఆ పప్పుడు తాము పనిలో ప్రవేశించు మరతులను గూడ తెలియజేసిరి. అవి ఇచ్చట లేల్పుచున్నాము.

(1) ప్రస్తుతము సమ్మెకట్టిన పనివాండ్ల నందరిని పనిలో చేర్చుకొనవలెను.

(2) తన బోనసును ఇచ్చి నేయవలెను. సమ్మెకట్టిన కాలములో జీతమును, కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు నిర్ణయించిన విధమున ఈయవలెను.

(3) పరిశ్రమలలో కాంతిని నెలకొల్పుటకు ప్రభుత్వము వారు టెన్డర్లలో పట్టములను జేయవలెను.

వైవాకులకు ఒప్పుకొనిన తరువాతనే అందగును పనులలో ప్రవేశించుటకు నిశ్చయించిరి.

తమంతట తాము వచ్చు ఈ సంఘము వారి పనివాండ్ల అభిప్రాయములను కనుగొనుటకై నను లక్ష్యముచేయ లేదు. కరిగదా యజమానుల మాటలనే తిరిగి చెప్పుటగూడ వారి యుద్ధేకము లేమియు అర్థమగుటలేదు. వైవాకులప్రకారమే యున్న మద్రాసు కాన్వోలేషనువారి సలహాలను వివక్షనను దీనిని మిల్లు యజమానులు ఈ సంఘమువారి సలహాల కొప్పు కొనుట గూడ కనుమానము గలుగుచున్నది. ఈ సంఘమువారు మిల్లుయజమానులకు బాధము కలుగజేయుటయు పనివాండ్ల పరిస్థితులనుగూడగ్గ పరిస్థితులలోనికి దెచ్చుట గూడ పనివారలకు వివాదమును గలిగించుచున్నది. ఒక పక్షమునకే సంబంధించిన వైవాకుమువారి సలహాలను పనివాండ్ల ద్రోహకరంపజాలదు.

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా వాస్తవ్యులకు మనవి.

ఇప్పటికి సుమారు 100 గ్రామసంఘములనుండి నాల్గవంతు చందా సొమ్మున్న 150 సంఘములనుండి సభ్యులబాటెటా లున్ను రాలేదు. ఈనెలాఖరుకు సభ్యులబాటెటా తయారుచేసి కుండల కాగితము సంఘాకీసులో నుంచవలెను. కావున ప్రతి సంఘకార్యదర్శిని ఈనెల 25వ తారీఖునాటికి అప్పటికిగల సభ్యులపేర్ల పట్టీలు రెండున్నూ అందుల చందా మొత్తములూ పీసాగానున్నా తప్పక బందరుకు మాలో రెండవవారి కేర పంపవలెను. నమూనెలింపవయ్యు తిలకు స్వరాజ్యనిధి మొత్తముకూడ యవత్తు పంపవలెను.

2. డిసెంబరు నెలయందు అనాన్యదాదారులో జరుగవచ్చు 30వ బాటియసభకు ప్రతినిధుల నెచ్చుకొనవలెను. కాపున అందులకు ప్రతినిధిగా వెళ్లదలంచువారు ఈనెల 30వ తారీఖులోపుగ కుండల సంఘమునకు దరఖాస్తు పంపవలెను. దరఖాస్తుతో రూ. 3 లు రుసుముకూడ పంపవలెను. ఈ విషయమై యెల్లరకు తెలియపర్చుకొను. కావలసినవారు దరఖాస్తుపూర్వము యచ్చటకు వాకి తెప్పించుకొనవలెను.

3. అనాన్యదాదారులో జరుగు బాటియసభాసభా సందర్భమున చృదేశప్రదర్శకము డిసెంబరు 24 వ తేదీ మొదలు వామనగోజులు జరుగును. ఖర్చులు ఎవరిది వాడే భరించవలెను. బహుమానము వచ్చినవానికి తెలుఖర్చు లియ్యబడును.

రాటుమునిద నూనీయుట బట్టుల నేయుట నీటియందు పోటీపరీక్షలు గలవు. రాటుములు, ముగ్గులు ఎవరివివారే తెచ్చుకొనవలెను.

ఎవరైనను వస్తువులను పంపదలంచువారు వారువచ్చు నస్తువులవివరము వారికే కావలసిన స్థలము నెవరిలకు సంబంధమి. ఇచ్చటకు తెలియజేసిన వారికేర్పాట్లు చేయవలెను.

ఇందులకు దరఖాస్తులు నెంటునే ఈ నెల 20 వ తారీఖులోపుగ పంపవలెను.

చుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య.

భో. పట్టాభిసేతారామయ్య.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభ.

గంజాముజిల్లా బహుమంతురమునం బాంధ్రరాష్ట్రీయసభ మద్రాసు శ్రీ. భాగవాత పట్టాభి సేతారామయ్యగారి చంద్యక్షిక క్రిందను ఆంధ్ర మహాజనసభ సంపలగూడెము తిరుమనరాజువారి యగ్రాహణాపత్రియ్యక్రిందను యీనెల 24 నెదినుండి ప్రారంభింపబడునని యాహ్వాన సంఘమువారు ప్రకటించి యున్నారు. ఈజేవలను నమూనూ నెలవులలో ఒక జరుగునట్లు మార్చిన ప్రభుసేవయందుండి దేశభక్తి యన నమయో యునునివారు కూడ సభలకువచ్చి కార్యకరమును తిలకించి లేనధ్యయను గుర్తించుట కవకాశ ముండును గాన నదురు సభలను ఆహ్వాన నెలలో 8, 9, 10 తేదీలకు మార్చవలెనని నదరుసభల యాహ్వానసంఘములవారికి కోరుచున్నాను. అప్పుడు వచ్చుముల బాధ్యులునాడెదరు. వైస సుప్రభాస్యశిర్క.

నిన్నురుగారు:-విల్లించడను ప్రభువుగారు కల్లికోట నుండి విచ్చి పొనుంకాలము తెచ్చులు. తెచ్చునలో మదరాసు చేరిరి.

అసహాయోద్యమము

కలకత్తా బండివాండ్రభిక్ష

నిన్న సాయంత్రము గాంధీ మహాత్ముడు కలకత్తాబండి వాండ్రు తుపస్యసించెను. కలకత్తాలోని బండివాం ద్రందరుచేరి గాంధీమహాత్ముని తిలకు స్వరాజ్యనిధికి రు 10000 ల నిచ్చెద ననిరి. అప్పుడే కొంత మొత్తము వసూలు చేయబడినది. మిగిలిన మొత్తము చిత్రకంజనదాసు గారికి పంపబడును.

మహాత్ముని జన్మదిన మహోత్సవము

30 వ తేదీని మహాత్ముని 53 వ జన్మదిన మహోత్సవమును జరుపవలయును. ప్రతి పత్రికయందును, ప్రతిపురపందును ఆదినము విదేశవస్త్రదహన మహోత్సవమును జరుపవలయును. ఈ ఆభిషా యముగల సహాయనిరాకరణ కలంబులందరు త త్తమే జాగు చేయకుండ విదేశవస్త్రములను చేర్చి పెట్టుటకు ప్రారంభించవల యునని చిత్రకంజనదాసు, లజపతిరాయి, మోతీలాలు నైహూ, రాజేంద్ర ప్రసాదు జమ్నాలాల్ బాబా, హాలానా ఆబ్దుల్ కా లం అబాదు మహమ్మదాల్ గారలు ప్రకటించిరి.

రంగదేశపు కాంగ్రెసు సభోపసంఘము

రంగదేశపు కాంగ్రెసు సభోపసంఘమువాటిల్లు తిర్పా నిందిరి. 1. కాంగ్రెసు ఉద్యమ ప్రచారకులను ప్రభుత్వమువారు అరెస్టు చేసినప్పుడు ఎవరయినా బానిస ఇయ్యగూడదు. 2 ప్ర భుత్వమువారు జరిమానాను నిధించినయెడల, నిందితులు ఆజరి మానాను చెల్లించగూడదు. 3. నిందితు లెవరుగాని వాదించగూ డదు. 4. ఏ కాంగ్రెసు ఉద్యమ ప్రచారకుడుగాని ప్రత్యేక పోలీసువని చేయగూడదు. 5 ఇట్లు అరెస్టుచేయబడు ఉద్యమ ప్రచారకుల బంధువులను కాంగ్రెసు కమిటీవారు పోషించు చుండవలయును.

ఒక స్వామిని అరెస్టు చేయుట.

స్వామి భాస్కరారెడ్డి నిన్న ఆగ్రాపట్టణములో వి. పి. సి 108 వ సెక్షనుక్రంద పట్టుకొనబడినది.

రంగయ్యగారిని చెరసాలలో సందర్శించుట.

పండిత హర్నాధ నాథ మిశ్రాగారును, కూజాలూలు బామకొగారును వెల్లి 10 వ తేదీని ఆగ్రాచెరసాలకు వెల్లి రంగయ్యగారిని సందర్శించిరి. చెరసాల అధికారులు బాగుగా వాదించు చున్నట్లు రంగయ్యగారు పీరితో చెప్పిరి.

స్థాయిసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గము

యావద్భారతదేశీయ మహాసభవారి స్థాయిసంఘ కార్య నిర్వాహకవర్గము, కలకత్తానగరమందు ఈవెల 6, 7, 8, 11తే దీలను సభచేసి కొన్ని తీర్మానములను గావించిరి.

గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రదేశమునకు శిష్యులులో వెళ్ల నున్నాడు గాన అచ్చటపరిస్థితులను పరీక్షించి, అవసరమగు వో పనులను చేపట్టునుచెల్లించకుండగాననోల్లంఘనమునకాజ్ఞ ఇయ్యవలయును. వారు దౌర్జన్యరహితముగ ప్రవర్తించవలయును. (2) సహాయనిరాకరణకలంబులు జరిమానాను చెల్లించగూడ దు. ప్రత్యేక పోలీసుల పనులను చేయగూడదు. చెరసాలకు సంతోషముతో వెళ్లవలయును. (3) మాపిలాల దౌర్జన్యము మాను అనుమతియు. మాపిలాలదేశములో కాంగ్రెసు, కిలా షాతు ఉద్యమ ప్రచారకులు దౌర్జన్యరాహిత్యముగ నుండవల సినదని మాపిలాలకు బోధించవలయును. మాపిలాలకు అనవసర ముగ వివరముగ ఆగ్రహదేశము కలుగునట్లు ప్రభుత్వమువారు పురకొలిపినట్లు మాకు తెలిసినది. ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన లన్ని యు ఒక పత్రికమువారి అభిప్రాయములు. మాపిలాల తప్పు లన్ని యు గోరంత కొండంత చేయబడినది. కాంతి, క్రమము అను పేరు తెచ్చుకొని ప్రభుత్వమువారు రసవదముగ అనేక మం దిక ప్రాణహత్యలు కలుగజేసిరి. వీరి సంఖ్యను తగ్గించి ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించుచున్నారు. హిందువులను నిర్బంధపఱచి ఇస్లాం మతములో చేర్చుకొనుట కోరవలయును గాని ప్రజలు ప్రభుత్వ ప్రకటనములందును, ప్రభుత్వపక్షపాతులయందును విశేషముగ నిశ్వాసము పెట్టుకొనగూడదు. కమిటీవారికి ఈ విషయమై ఒక నిశ్చిత పంపబడినది. దానిప్రకారము ముగ్గురు మూత్రమే ఈలా గు సుహృద్భావములతో జేర్చబడిరి. అల్లరులుకూడ జరిగి నది. కాంగ్రెసు, కిలాషాతు ఉద్యమ ప్రచారకులు తమక క్రికొలిది గుంపుయొక్క కోపాన్ని చల్లార్చుటకు యత్నించిరి. దౌర్జన్యములు జరుగకుండ గానుచుండిరి.

మహాత్ముడు కలకత్తాహర్నాధనగరములో సంభాషించుట.

మార్కానీ వర్తక సంఘము, మార్కానీ సంఘప్రతినిధు లతో మహాత్ముడు విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును

గురించి సంభాషించెను. రాష్ట్రీయసభోపసంఘసభ్యు లనేకులు సభకు విచ్చేసిరి. వర్తకులను నిర్బంధపెట్టుట మహాపరాధమని మార్కానీలపక్షమున బాలు దేవీప్రసాదు కారకొగారు చెప్పిరి. ప్రజలకు కావలసినసామానులను వర్తకులు తెచ్చియుమ్ముట వారి విశ్వక్వర్త్యము. వర్తకులను బలవంతపెట్టి, వారికి విపరీత మైనవ్వ ములను కలుగజేయుట న్యాయవిరుద్ధము. భారతదేశమునకు 360 కోట్లగజములబట్ట కావలయును. ఇందులో ఈదేశములో 240 కోట్లగజములబట్ట తయారగుచున్నది. 120 కోట్లగజములు పరదేశమునండి వచ్చు చున్నది. కుల్నాసిథి బాదుడు. ఇంత బట్టఉన్నను, ప్రజలనెవరు వస్త్రనిహీనులై యున్నారు. దేశ మందలిబట్టసప్లం హెచ్చుకమునపే, పరదేశ వస్త్రముల విక్ర యమును నిలిపివేయుట గుత్తముమందు బండిని కట్టినట్లుండును. ఇంతే గాక, ఇప్పుడు వర్తకులకు 20 లక్షల విలువగల పరదేశ బట్ట గలదు. ఈబట్టలను కొనుటకు కాంగ్రెసుకమిటీవారేమి ఏర్పా ట్టుచేయలేదు. నిర్బంధపెట్టుట, కూలీలచేత సమ్మెలను గట్టిం చుటవలన గలగునవ్వములు వ్యర్థములు కసాధ్యము. అని కెయి తకొగారు చెప్పిరి. అంతట వర్తక జరిగెను.

కొత్తపట్నం సారావేలంపాట

కొత్తపట్నంసారావేలంపాట వికాఖపట్నం జిల్లా పార్వతీపురమున 12 వ తేదీని జరిగినది. పోలీసువారు ఆస హాయవాదులు దుకాణదారులనువచ్చిరి. ఆసహాయవాదులు చక్క గా బోధించిరి. దుకాణదారులెవ్వరునుపాడలేదు. దుకాణదారు లకందరికిని పుష్పమాలలు మెడలలో వేసి ఊరేగింపుతో సభా ప్రదేశమునకు గొనిపోయిరి. దేవాలయమువద్ద ఉపన్యాసములు జరిగెను.

గాంధీ రవీంద్రుల సంభాషణము.

గౌరభానువాదమున గాంధీ రవీంద్రులకు జరిగిన సంభా షణావివరములు యింతవ ప్రకటింపలేదు. కాని స్టేట్సుమనుష్ర్రి కావ్రతనిధి, ఆ న్యాయగంటలు జరిగిన సంభాషణము చాలవరకు రాట్టమును గురించియు, విదేశవస్త్రదహనమును గూర్చియు జరి గెనది, తెలిసినట్లుల తెలుపుచున్నాడు.

గాంధీ, టాగూరును ప్రతిరోజును కొంతసేపు రాటుము మీద వారము తీయుమని కోరెను. టాగూరు అట్లు చేయుటకు తిరస్కరించుటచే గాక విద్యావంతులు నూలువడకుటనుగూర్చి సంజేమాములు తెల్పెను. గాంధీ విదేశవస్త్రదహనమువలని లాభ ములనుజెప్పి టాగూరును తృప్తిపరచదలచెను గాని యట్లుచేయ లేకపోయెను. కవీంద్రుడు గాంధీతో నేకీభవింపకపోగా విదేశ వస్త్ర దహనకర్తలను అమూల్యగ్రము ఖండించి, యెందరో స్త్రీ లును పురుషులును దింగుబరులై యున్నారని చెప్పెను. గాంధీ టాగూరును ఒప్పింపలేకపోయెను. ఆయనయభిప్రాయము తేమి యు మారలేదు.

కవీంద్రునియింట విదేశవస్త్రదహనము గావించినది గాంధీయనుచరులే. అదియును ఆయనకుదెలియకుండ ఒప్పుదల తకుండజేసిరి. ఇంటిలో నెవరికిని గూడతెలియదు. ఆపని నిజము గా టాగూరు నవమానపరచుటకు జేసిరి. విదేశవస్త్రముల గూర్చిన యాయన యభిప్రాయములు గాంధీ యనుచరుల కిది వరకు తెలిసియే యట్లు జేసిరి. (స్టేట్సుమనుష్ర్రిక.)

చెన్నపురి యారోగ్యము:— సెప్టెంబరు 10 వ తేదీతో అంత్యమయ్యేవారములో వేయింటికి 38.6 మంది చని పోయిరి. నల్లరకు సోఫ్టకము పోయగా నిద్దరు చనిపోయిరి. వివజ్వరమువలన నెవ్వరును చావలేదు. ఇతర జ్వరములవలన 48 మంది చనిపోయిరి. గతవత్సర మిదేవారములో 38.6 మంది చని పోయిరి.

మాడేకుట్టు:—5-9-21 తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటల వరకు బహిరంగసభ జరుపబడినది. చుట్టుపట్లగ్రామములనుండికూడ జనులువచ్చి మూగిరి. విదేశవస్త్రబహిష్కారము మొదలుగాగల ప్రస్తుతోద్యమవిషయములు గుర్తొక్కుముగా నుపన్యసించిరి. సా యంతనమున నుమారు రు 1000 ల విలువగల విదేశవస్త్రములు గుట్టగాజెట్టి తగులజెట్టిరి. ఇటునటుబోవు మార్గములుకూడ తమ వైనున్న విదేశవస్త్రముల నీనుటలతో వైచిపోయిరి. గృతి 7 గంటలకు సభ ముగిసినది.

9 తేదీ రాత్రి గుంటూరు పట్టణసంఘముతరపున ఫస్టుకం పెనహాలులో మ. రా. రా. శ్రీ దామాజీపురపు వెంటకనరసిం హారావుగారు తమచే రచియింపబడిన "తిలక్ జీవితచరిత్రము" ను హృదయాపారదకరముగ మిక్కిలి గౌరవంతములగు పద్యములు క్రితనలతో హరికథారూపమున బోధించి పురజనుల కృతజ్ఞతకు బాగులైరి.

అలిఘరు మేజిస్ట్రేటు వృత్తరపు

అలిఘరులో అల్లరులు జరిగిపెమ్ముట చీకటిపడినది మొ దలు తెల్లవారువరకును వీగులలో ప్రజ లెవరును తిరుగరాదని మూతమే జల్లామేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను. కాని రాత్రి వీగులలో దీపములు వెట్టవల దని ఆజ్ఞాపించలేదు. కాని ఆ అల్లరులలో ప్రజలు దీపము లగన్నట్టిని సుమారు 1425 రూపాయల వెలగల వానిని జూలై 25 తేదీని పగులగొట్టిరి అని సంయుక్త రాష్ట్రముల దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

లోకసాహి పత్రికా సంపాదకుని పట్టుకొనుట

లోకసాహి అను మహారాష్ట్ర భాషా వారపత్రికయందు 27-6-21, 11-7-21 తేదీలను వ్రాయబడిన వ్యాసములు రాజ ద్రోహసూచకము లని సంపాదకు డగు హదాగారిని పూనా లోను ముద్రావకు డగు సీతారావు లలితుగారిని బొంబాయి లోను 10-వ తేదీని పట్టుకొని అపత్రిక ముద్రింపబడుచున్న లోకసేవక ముద్రాలయమును హదాగారి యింటిని పోదా చూచిరి. పత్రిక దోరణి సరిగా లేదుగాన దానిని వేరొకచో ముద్రించుట కేర్పాటు చేయవలె నని ముద్రాకాలాధిపతి యగు లలితు గారు హదాగారి కిదివరకే నోటీసు యిచ్చి రని తెలియు చున్నది. వారి నిద్దరిని బొంబాయి రాజధాని మేజిస్ట్రేటు 17 వ తేదీవరకు రిమాండులో నుంచుట కాజ్ఞా పించెను. వారు బానిసను యిచ్చెదమని పిటిషను పెట్టనే లేదు

ధార్వారు కేసు

ఈ కేసులో ముద్దాయిలు వాజ్ఞ్యాలముల నిచ్చుచు న్నారు. రెండవ ముద్దాయి తిరుమలరావుజోషీ, మాడవముద్దా యి వామనరావు జతారు(రాజహంస అనుదివ్యపత్రికకుయజమాని) గార్లు 9 వ తేదీని వాజ్ఞ్యాలముల నిచ్చిరి. తాము నిర్దోషులమని యుపోలీసు వారికిని లింగాయతులకును తమవైకల ద్వేషము వలన అన్యాయముగా తమ్ము యాకేసులో చేర్చిరనియు వారు చెప్పిరి. 12వ తేదీని జరిగిన విచారణలో విజయఅను మరియొక దిన పత్రికకు సంపాదకుడగు అన్నా చార్యులూ కేరి, (న్యాయముద్దాయి మధ్యాచార్య (వార్తా పత్రికల నమ్ము నతను అయిదవముద్దాయి కమలాభూరు (అసహాయోద్యమము నవలంబించి ప్రచార మొన రించుచున్న విద్యార్థి గార్లు వాజ్ఞ్యాలముల నిచ్చిరి. తాము నిర్దోషులమనియే వా రందరునుజ్జేచిప్పిరి.

వెంటపాడు:— ఈవెల 10-వ తారీఖున ముగ్రామము నకు శ్రీమతి అన్నపూర్ణాదేవిగారును, (2) గంపలగూడెం కుమారు రాజాగారును, (3) నరసింగారావు గారును, (4) చట్టి నరసింహారావుగారును, (5) భట్టిప్రోలు ప్రకాశరావుగారును విచ్చేసి విదేశవస్త్రబహిష్కారము, పరిపాలన దుండగములు, సత్వరస్వరాజ్యావశ్యకత, నివాసస్తునిరసము మొదలగువానిని గురించి చక్కగ నుపన్యసించి మమ్ము కృతార్థుల చేసినందుల కంతయు వందనీయులు. శ్రీమతి అన్నపూర్ణాదేవిగారు అబలి యయిననా చక్కనిమృదునుగుర్తు తెలితో ప్రేక్షకులకు నచ్చ జెప్పినందుల కంతయు ప్రశంసనీయురాలు.

రంగ భిలాఫతు సంఘాపాద్యక్షుని పట్టుకొనుట.

హాలానా అబాఖిదు రసీయుద్దీను అహమదు (బహదరు పూరు ఫరీద్పూరు బహుషామియా అను మారు పేరు గలవారు) గారిని 108 వ శక్త నుద్రకారము పట్టుకొనిరి.

తామర తయిలము

రాజారాణిగల దబ్బాలో ఉండును. వెల 0.6-1

తామర; తిట్ట; పిడుగ గడ్డ; యరక; ఉంగరములకుటి మట్టు; రుక్మిణి; తెల్లకాకు; తెల్లకాకు లాడిపోవుట కా తామర చర్మకోగములకు వాళ్ళము చేయగలదు.

మోహి నీ తైలము

5 తులి నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

శబ్దకోముద్ది:—ఇదితేదీలో ఇయడెగల ఉన్న తెలుగు

గుంటువు. ప్రతి ౧-కి మా. ౧ తామరభిక్ష కేసు

మోహి, అంధకృష్ణిక కాంగ్రెసులోని మహాత్ము డు

సవార్యకమి.

అనంతవరం

పంచాయతీ వ్యవస్థాపన

30-8-21 తేదీన కమన్ కామన్స్ కమిషన్ సమావేశం

రాయణ ఇంటికాల సూర్యనారాయణ పాలవర్తి వెంకటాచార్యులు గారు మామయ్య దయచేసి శ్రీయంతకుప్పా వెంకటేశ్వర శాస్త్రి గారి యాధిపత్యము క్రింద ప్రస్తుతపుభారతదేశములోని రాజకీయ పరిస్థితులగురించి తేటతెల్లముగ ఆలోచనాపాటుముకు సుగ్రాహ్యులగుటయు విపులముగ వివరించిరి. ఇంటికాల సూర్యనారాయణగారు ప్రస్తుతపరిపాలనలోని లోపములు పూర్వపు తెల్లవారి యుద్ధేశ్యములు ఇప్పటి తెల్లయుద్ధోగ్రస్తుల యాలోచనలకు గలతారతమ్యము స్వరాజ్యాంగము మున్నగు విషయములు చక్కగ ప్రజలకు బోధపరచిరి. కమన్ కామన్స్ కమిషన్ సూర్యనారాయణగారు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరయుద్ధయము ఇదియను బుడేరుటకు కారణములు రాజ్యాంగచక్రముగానుండు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరయుద్ధోగ్రస్తుల విధులు, తెల్లవారి సమయము మూలపరిపాలనావిధానము భారతీయలదే రాజ్యాంగస్థితి మున్నగు సాంకేతికవిషయములు తమకులముగత సహజభేదాన్నివేరుచేయుటతో నుపన్యసింపి పండితపాత్రుల సహాయముగా విప్పించిరి వెంకటాచార్యులు పంచాయతీయ రంతులు రాటపు సంతకము, బ్రిటీషు వ్యాపారములయొక్క అవ్యాధివ్యవహారము మున్నగునవి పారికధానముగ భక్తియుక్తముగా నిరూపించిరి. సభాసభులలోని మొదల నొకపంచాయతీవ్యాపారము గ్రామములో నన్నిటలపెట్టు కలదానిని స్థాపించిరి. ఆసభకు నొకవ్యవహారత యవసరమని పెద్దయిచ్చెప్పటచే నాగళ్ల కృష్ణయ్యగారు పంచాయతీ వ్యవస్థాపనమునకు వ్యవహారతగా సర్వజనాంగీకారపూర్వముగా నెన్నుకొనబడిరి. గొల్లపూడి శ్రీరామమూర్తిగారిని సహాయవ్యవహారతగా నియమించిరి.

బ్రాహ్మణ విద్యమూలము

1-9-1921 తేదీన కమన్ కామన్స్ కమిషన్ సమావేశం

మామయ్య ప్రరంబున శ్రీ చెన్ను కేశ్వర్తి స్వామివారి దేవాలయపురం భాగ్యలక్ష్మమనందు శ్రీ తిలకునహాళియని మహావారప్రకం సమగురించును గాంధీమాహాత్మ్యనిమహాద్వయమును గూర్చియు ఆరిస్తాడెరుల మహాత్మానా దేశభక్త్యుడయ్యబ్రాహ్మణమును గూర్చియు మ. రా. రా. శ్రీ. స్వరాజ్యకాండర్పి గారగు గొల్లపూడియచ్చయ్య శాస్త్రిగారి అధ్యక్షతక్రింద సభాసమావేశమయ్యెను. అన్ని జాతులవారును సునూరపవందలమంది సభనలంకరించిరి. ఉదయము 9 గంటలు మొదలు 12 గంటలవరకు దేశవాసులపటములను పెద్దపహాదాయంబు నుంచబడి మంగళ తూర్వధ్యకాలతో మహాత్మాని ప్రార్థనయందు తత్పూర్వమే మధ్యవిక్రయత్యాగమొనర్చి తత్పూరంబున సారాయడిపోతు పూర్తిగా నెత్తివేయబడిన లచ్చంకెట్టి నున్నాగాయని యాదార్యముగూర్చి సభాభక్త్యునితో ప్రకంపించబడి త్యాగధారే యని దేనామంతయు పుష్పమాలికాలంకృతము గావించిరి. సభ్యులు కరతాళధ్వను లొనర్చి పగలు పురోత్సవముగావించిరి. తత్పూరంబున బద్ధపాతకులద్వారా విదేశవస్త్రులన్నియు కార్యక్రమమును మామయ్యోజనలలో త్యాగమొనర్చిన మనియ భిక్షుల మామయ్యతో వితరణము చేతము దుపయోగించమనియ వాగ్దానమొనర్చిరి. మరల రాత్రి 9 గంటలకు ఘోషాదు 15 వందలజనులతో తత్ప్రదేశంబంతయు నిండియుండ సభాభక్త్యుడు ప్రభుభవనంబు మహాత్మాని మహాత్మ్యముం బ్రకంపించిరి. తదనంతరము మ. రా. రా. శ్రీ చెరులవాడ వెంకటరామయ్యపంతులు గారిలన విదేశవస్త్రులహింసారము భిక్షులన ప్రధారణము మధ్యపానసేషమునుగూర్చియు గంభీరధ్వనులతో చక్కనియుపవాసము మొనర్చిరి. రాత్రి 1 గంటలకు పురపిఠులలో ప్రభ ఉత్సవము యూరేగింపు జరిగినది.

వకటన

(3120)

మా చంద్ర 26 వార్షిక పరమ వాగ్దాన ఆయుర్ ఇంజన్ అమృతమునకు గలదు. వలయునాకు ఈ దిగున విలాసమునకు ప్రాసినయెడల యావత్తు విషయములు తెలుపబడును. తమన వెంకటరత్నను అండ్ తమన శ్రీరాములు. ఏలూరు.

S. S. L. C. Public Examination, 1922.
Group A—Telugu.
KAMSANASANAM
By M.R.Ry, K. Venkataramana Kavi, Price Rs. 6-10-0.
Apply to:-
M. V. Ramana & Co., Book-Sellers, Nellore.
M. P. Sarma, 331, Thambu Chetty Street, Madras.

ముఖ్య గవనింపు.
1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేదీ నుండి అన్ని ధరలు మార్పుచేయబడి.
The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, BOMBAY.
ఇప్పుడు కాలము వనుకొనిన మిక్కిలి సమస్త కడుగాను, తత్వక గుణము నిర్మూల్యము అయియున్న ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.
హిందూ దేశమునందు జరిగిన అసాధారణ వస్త్ర వజర్యము అన్నిటిలో బంగారు చిత్రములు బహుమతిగా నిర్మియబడ్డవి.
వై శనివ విలాసమునకు బాగినవో ధరలవట్టి వంతబడును.
హిందూ వర్తమానానిక
వర్తమానానిక
అయియున్న ఔషధముల శిక్షణవారు
(288) తొంకొంతు 20 18.

వైద్యరంగమున కమూల్యమగు మందు. ఇది మిగులహాస్యకరమగు మందు. పది వత్సరములకు పాటు రాయబలన తెల్లని చచ్చులు, అల్లుకాక చచ్చులు నై మరెవేదిధమయిన రంగులను నిర్మూల్యముచేయును. ముఖ్యముగా నిరోగమునకు బాగ్ తదిసికొన (భారతగు)కుందియే దీనివెల టిమ్మ 1-3 తపాల్ చార్జితో సహా రూ 4-8-0. (811)
Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

ఆంధ్ర (957)
సంస్కృత గ్రంథములు
విశ్వరూపా డిపో,
మైలాపూరు - మద్రాసు.
ముఖ్య గవనింపు.
యోగ్యతావర్తమానము. 2943
(5) కాశీజ్యోతిషమునందు, దక్షిణ మేడికల్ హాళికి అతగాన ఉప్పు ఉపయోగించుటచేసి. మంత్రి ఆకలికి లిగించెను. సభాసమావేశ ప్రకర్తయైనది.
శేఖర్, } రాజానవేంద్ర
14-5-21 } 35 జిల్లా ఆఫ్ శేఖర్.

KORNIKA OIL
THE IDEAL HAIR TONIC

మిక్కిలి ప్రస్తుతేతరుల యిండియా దేశమునందు మొదలగునట్లు చలన గలగుటకు మనుషుంద్యము వదలుటకును స్థానిక కృష్ణ హిమాలయముల కలకంఠములలో గల గుణగలగుచుండుటకును ప్రతిష్ఠియును ప్రతిభుకమును ముఖ్యముగా
కామినియా ఆయిలు (విజ్ఞప్తి)
తలకెరుకులకు మోతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తి తలను నెయిందు కలచు. మునుము పోగొట్టును. భోజనములకు పట్టు వంటి మెల్లదనము నిచ్చును. మొదలగునట్లు చాలవల్లదనమును కలిగించును. పరి మెండ గుటలన కండ్లకు కలగు మాలిన్యమును పోగొట్టి మోతన పొంది కలిగించును
కామినియా ఆయిలు తలను నె అన్నిటిలోను ప్రేమమొనరి. శ్రీమతులకు పురుషులకును, పెక్కుమందికి మహాపకారము మొనరించినది.
నేడు కీని నువ్వెగొందించుదుడు.
తల ఒకబుడ్డి 1.0-0 వ. పి. చార్జి 0.6-0 ఆయిలు.
మూడుబుడ్డు 2-10-0 వ. పి. చార్జి 0-12-0 ఆయిలు.
వ. పి. మణియార్లకు కమిషను రూ 0-2-0 ప్రత్యేకము.
ఆంగ్ల యిండియను డ్రగ్ అండు తెలికలు కంపెనీ.
155 ఉమ్మాపురీ, హిందూ.
D 126 W 100.

స్వదేశ హస్తనిర్మిత వస్తువులు.
గట్టి పని! వెల సరసము!!
ప్రతి ప్రమైన ఉత్పాదో తయారుచేయబడు చున్నది. పెద్దపైజల మడచాకులు, పేనాకర్తులు, బత్తాయి కర్తులు, వివర్ణ విశేషముగా వేసి తయారుచేయబడు చున్న అన్నిపైజల యిత్తడి కప్పుతాళములు, ఇనుప కప్పుతాళములు, ఇత్తడి యినుము కలిసిన కప్పుతాళములు, మంచి తాళములతో బంతో బస్తుచేయబడిన యినుపపైజల వస్త్రరా సామానులు మా కర్మాగారమున తయారుగుచున్నది. (8081)
దరఖాస్తులు ప పిన ధరలు తెలుపబడును.
గర్తులకు సరసమైన కమిషను నియమమును.
తండ్రి చిరునామా: } వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో.,
"ఇండిస్ట్రీసు" } కట్టగూ అండ్ లాక్ మేకర్సు ౮౯౦
వెల్లూరు. } వెల్లూరు. (గోదావరి జిల్లా)

నమ్మకము (1842)
బంగారు, వెండి రత్నములు
నగలును ఇతర వస్తువులును
వాపసు యిచ్చిన పుచ్చుకొని వైకము ఇర్దుబడును
ఉమిడి-రామయ్య తెట్టి,
గురుసామి తెట్టి కంపెనీ
25, బై నాబాబు రోడ్, మదరాసు.
నగలు వాణ్యముగాను భూమిలోడ నరిమైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట వంతువును. తయారుచేసినవాటిని అలిగియుగా అర్జున మేరకు తయారుచేసి యిర్దుబడును. వికసారి అర్జున యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్నవారి వలన మా వస్తుకము తెలిసికొనవచ్చును.

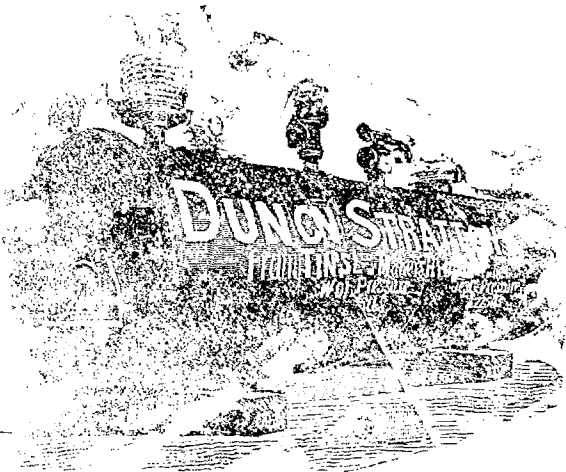
మలయచందనము
గనేరియా అను ఔషధమునకు మహావైద్యులు, వర్తమానము. విశిష్టాలోచనము. పాణిని, వెంకటేశ్వర్లు, వసుదేవులు విశిష్టములు ఔషధములకు మోతన భోజనము ముఖ్యము. శ్రీమతులకు పురుషులకు వ్యాధులకు మోతన భోజనము ముఖ్యము.
డెట్టి 1-3 తెల 2-10-0
1. తండ్రి (చలించుచుండునందు) (మోతనము) డెట్టి కింది
1251 **ముత్తకోధక**
ముత్తకోధకము మున్నగు గర్భాంతర రోగములకు పోగట్టి సంతానము నొసంగు చింతామణి. డెట్టి 2-10-0
పీయూషము
కాశీ, టి, బోలెలకు బయలు. 1 మంచి నువ్వెగొను నువ్వెగొను గల ఆయుర్వేదయోగము. డెట్టి 0-12-0
కంధర్వచార్జి. రాజువరం, (గోదావరి.)

DUNCAN STRATTON & Co.

డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

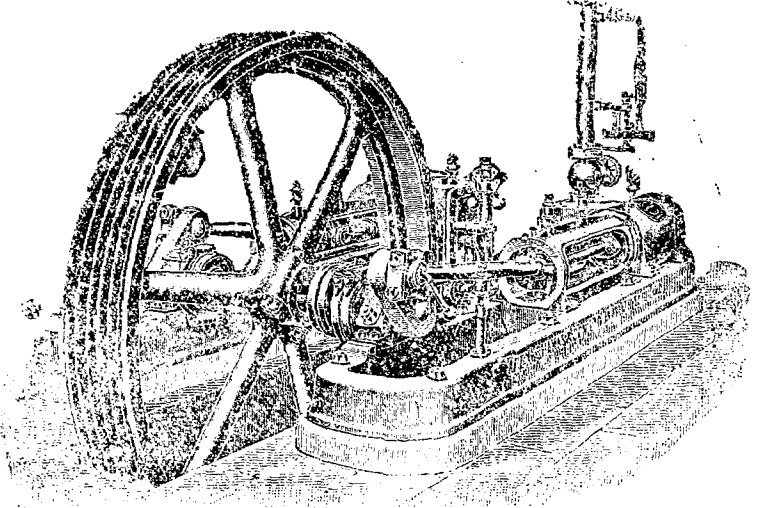
(2412)

ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంపోర్టర్లు, 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

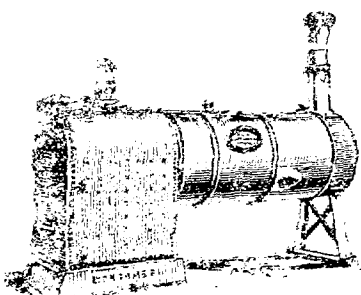
స్ట్రాటన్ స్పిల్ కాల్క్ వాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మందును — డయామీటరు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యందును.
స్పిండ్లింగు ప్రెసురు
80 పౌనులు మొదలు
160 పౌనులవరకు ఉండును.

స్ట్రాటన్ స్పిల్ లంకామైరు బాయిలర్లు.
పొడవు 24 అ. మొదలు 60 అ. వరకు ఉండును.

డయామీటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం వరకు ఉండును.
స్పిండ్లింగు ప్రెసురు 100 పౌ. మొ. 250 పౌ. వరకు ఉండును.

లోకో మల్టిప్లయిబల్ బాయిలర్లు.
స్పిండ్లింగు ప్రెసురు 80 పౌనులు మొదలు
100 పౌ. 120 పౌ. 150 పౌ. వరకు ఉండును.

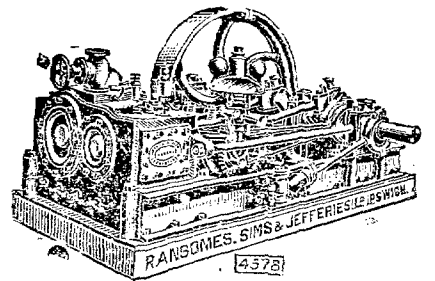
స్పిండ్లింగు ప్రెసురు 80 పౌనులు మొదలు
100 పౌనుల వరకు ఉండును.

ఈ క్రింద తెలుపబడిన వాటిని
సర్దుచు చేయుదుము.

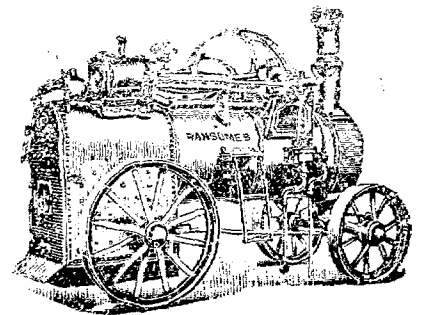
మాది జిన్నింగు మెషిన్, వాటిసామానులు
మాది ప్రెస్సింగు మెషిన్
మాది స్పిండ్లింగు మెషిన్
మాది వీవింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
లోకో ప్రెస్సర్ విల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
పంపుగడ్డచేయు మెషిన్
వస్తు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగళ్లు, వ్యవసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరసన్ నూనె కురుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్లు) కొరముట్లు
లేతులు వర్కుసాపు కొరముట్లు
స్టీలు పాప్టింగు, కప్పింగులు, పెడెప్లు
కాల్ బరన్ అండ్ కాస్టు ఐరన్ ఫర్నిచరు.
వగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

సైడ్ బ్రెస్టెడ్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.

(కాన్ కునాపు మొగనుండి పోల్ తీయబడినది)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు కూడ గలవు.

స్ట్రాటన్ కాంపౌండు ఎంజినులు.

పోర్టబల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము ప్రెసురు 120 పౌనులు గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో ప్రెసుర్ సిలిండరు.
స్టీము ప్రెసురు 150 పౌనులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను తేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యందు ఇంగ్లీషు స్టోరు ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేషన్ బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, తైల్యము, పడిశము, రొమ్మపడిశము, తలనెప్పి, వాయువునొప్పులు,
పొట్టు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని డబ్బీతో సహా మెరుగు 0—10—0; డజన్ 1—5 రూ 5—12—0. పోస్టభియ్యలు కలు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6. తంబు శెట్టి విధి, మదరాసు.

